



# СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо  
про  
Україну!

Рік 120, ЧИСЛО 35, П'ЯТНИЦЯ, 30 СЕРПНЯ 2013 РОКУ

1893

Vol. 120, No. 35, FRIDAY, AUGUST 30, 2013

\$1.00

## В Києві освячено Патріарший собор Воскресіння Христового

КИЇВ. – 18 серпня у столиці України відбулася подія, котру за її всеукраїнським, всенаціональним значенням і за надзвичайною урочистістю її атмосфери з повним правом можемо назвати історичною: Верховний Архієпископ Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук) освятив новозбудований головний храм цієї Церкви – Патріарший собор Воскресіння Христового. То був величний, сповнений глибокого символічного змісту момент повернення Української Греко-Католицької Церкви до золотоговерхого Києва після 380 років вигнання.

„Цей собор є видимим знаком єдності й соборності нашої Церкви як в Україні, так і далеко поза її межами. Ми будували його всі разом – цеглинками-пожертвами, що надходили сюди з усього світу. Цей собор збирає усіх синів і дочок Володимирового Хрещення, закликає їх до єдності, до відновлення у вірі, до джерела небесної поживи в духовній пустелі сучасного світу“, – наголосив Патріарх Святослав у проповіді до духовенства і вірних.

Перед тим, як освятити престол, архиєреї помили його водою з милом, червоним вином, рожевою водою. Виливаючи тричі навхрест вино на престол, Глава Церкви промовив: „Окропи мене ісопом і очисти мене, обмий мене і стану білий від снігу“. Потім трапезу помастили миром, і Патріарх Святослав повідомив: „У цю трапезу ми вклали моці

цілої спільноти святих: апостолів Петра і Павла; св. Андрія Первозваного, першого з покликаних і благовісника Божого Слова на київських горах; Папи Климента Римського та Мартина, які загинули на українських, кримських, землях; святого священномученика Йосафата, що своєю кров'ю запечатав єдність Київської Церкви з Римським Апостольським престолом; блаженних священномучеників ХХ ст. Миколая Чарнецького та Йосафата Коциловського“.

Після освячення престолу свяченою водою окропили стіни собору з внутрішньої сторони. Цим і був довершений чин освячення храму.

В урочистій Службі Божій взяла участь офіційні делегації від Римо-Католицької Церкви та Східних Католицьких Церков. Римо-Католицьку Церкву представляв Архієпископ Вільнюсу Кардинал і Папський легат Аюдріс Юзас Бачкіс; президент Американської Єпископської Конференції, Архієпископ Нью-Йорку Кардинал Тімоті Долан; Апостольський нунцій в Україні Архієпископ Томас Едвард Галіксон; президент Канадської Єпископської Конференції, Архієпископ Едмонтону Ричард Смит; представник Польської Єпископської Конференції, Архієпископ Любліну Станіслав Будзік; представник Римо-Католицької Церкви в Україні Архієпископ Петро Мальчук; представник

(Закінчення на стор. 5)



Вірні на освяченні Патріаршого собору Воскресіння Христового. (Фото: Іко Лабунька)

## У Львові відбувся X Світовий Конгрес Українців



Промовляє президент СКУ Євген Чолій. (Фото: Рома Лісович)



Ходою вулицями Львова відзначено 80-ліття Голодомору. (Фото: Рома Лісович)

ЛЬВІВ. – X Світовий Конгрес Українців відбувся 20-22 серпня з участю 208 делегатів з 27 країн світу. До делегатів долучилися 350 гостей з різних країн світу і багатьох областей України, щоб брати участь у нарадах і ознайомитися з працею Світового Конгресу Українців (СКУ).

Конгрес уможливив учасникам ділитися успіхами, обмінятися думками і опрацювати плани для дальшої консолідації 20-мільйонної діаспори. На конгресі були присутні представники владних структур України та провідники опозиції.

Конгрес, який був присвячений пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років, розпочався 20 серпня ходою вулицями Львова і Панахидою перед пам'ятником Тарасові Шевченкові на головній площі міста.

Увечері відбулося офіційне відкриття X конгресу українців у Львівському національному академічному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької, під час яко-

(Закінчення на стор. 12)



## УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

### ■ Росія погрожує Україні

МОСКВА. – 26 серпня відбулися переговори між представниками урядів Росії та України, які обговорювали можливі наслідки підписання Угоди про асоціацію України з Європейським союзом. Росія посилює митні перевірки українських товарів під приводом підготування до майбутнього розширення зони вільної торгівлі ЄС. Після переговорів у Москві Перший віце-прем'єр-міністр Росії Ігор Шувалов повідомив, що Росії, в разі підписання угоди про вільну торгівлю між ЄС та Україною, доведеться застосовувати спеціальну митну контролю та запровадити єдиний митний тариф на всі групи товарів, які йдуть з України. Президент Росії Володимир Путін теж заявив, що Митний союз вдасться до захисних заходів у разі, якщо Україна піде на лібералізацію торговельного режиму з ЄС. (Бі-Бі-Сі)

### ■ Посол США відвідає Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Посол США в Україні Джефрі Пает 26 серпня заявив про бажання відвідати Юлію Тимошенко у Харкові. Коментуючи судові процеси проти неї, Посол уточнив: „Йдеться про те, як колишню голову уряду переслідують в правовій площині за дії, вчинені на офіційній посаді. Це не про особу – це про принцип. Ця проблема викликає велику стурбованість у США, в Конгресі, а також в Європі – не лише серед європейських урядів, а й у Європейському суді з прав людини, який визначив, що затримання Ю. Тимошенко було незаконним і безпідставним“. („Українська правда“)

### ■ Для розвитку „Зелених ринків“

КИЇВ. – 22 серпня керівник проекту „Розвиток ринкової інфраструктури“ американської агенції міжнародного розвитку USAID Микола Гриценко повідомив про напрями проекту „Зелені ринки“, який дозволить виробникам сільської продукції вийти на експорт та зміцнить їхні позиції на внутрішньому ринку. Розбудова мережі фермерських і місцевих ринків плянується з максимальним використанням наявної бази, яка наразі включає 1,825 ринків різного рівня. („Укрінформ“)

### ■ Хамство актора з Росії

СИМФЕРОПІЛЬ. – Популярний російський актор Олексій Панін потрапив у Криму в низку політичних скандалів. Вистави з його участю скасовані. 20 серпня в Алушті його авто несподівано дало задній хід і вдарило таксі кримського татарина. Після цього О. Панін побив водія таксі та образив його. Представники кримськотатарської спільноти заявили протест. Генеральний консул Російської Федерації в Криму В'ячеслав Світличний засудив вчинок О. Паніна: „Для мене хамство неприйнятне. І воно не має ані статусу, ані національності. Якщо актор Панін справді ударив молоду людину, та ще й образив її національність, цинічно коментуючи свій потворний вчинок, то я розглядаю це як ляпас Росії“. Сам О. Панін заявив, що „Сталін під час війни виселив з Криму татар, які в Севастополі стояли з дивізіями СС, і коли дивізії пішли, татари залишилися й знищували російських людей“. Про побитого водія він сказав: „Татарин, якого Сталін недорозстріляв, повернувся до Криму. Бачили дерева вздовж дороги? Для кожного татарина – по дереву“. На запитання, не чи боїться він, що його визнають в Україні небажаною особою, актор відповів: „Я не в Україні, я – в Криму!“ (Радіо „Свобода“)

### ■ Банк продає золоті монети

КИЇВ. – Національний банк України в січні-липні цього року продав 19,5 тис. інвестиційних монет на загальну суму понад 35 млн. грн. 24 серпня банк повідомив, що загалом продано 5,300. золотих і 14,2 тис. срібних монет – на 10,1 відс. більше, ніж за весь минулий рік. Найбільшою популярністю монети користуються в Київській, Одеській, Харківській, Львівській, Дніпропетровській і Донецькій областях. Національний банк України почав випуск золотих монет в грудні 2011 року. (УНІАН)

## Пом'янули жертви Голодомору

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 20 серпня учасники Світового Конгресу Українців провели жалобну ходу від „Львівської Політехніки“ до пам'ятника Тарасові Шевченкові, присвячену пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років.

Біля пам'ятника Митрополит Львівський Української Греко-Католицької Церкви Ігор Возняк разом з священниками відслужив Молебень, після якого відбулося віче, на якому виступили президент СКУ Євген Чолій, спів-

голова комітету з вшанування Голодомору Ігор Юхновський і генеральний секретар СКУ Стефан Романів.

Після віча учасники поклали до підніжжя пам'ятника Кобзареві по п'ять колосків, перев'язаних жалобною стрічкою на згадку про сталінський закон про п'ять колосків, котрі могли врятувати людське життя, а ставали й причиною смерті.

У супроводі хору усі заспівали „Боже, великий єдиний“ і попрямували до оперного театру, де відбулося урочисте відкриття конгресу.



Колоски біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. (Фото: Марта Осадца)

### З УКРАЇНСЬКИХ РЕФЛЕКСІЙ

## Будьмо пильні і будьмо готові

Петро Часто

Росія близька до передсмертної агонії. І вона не врятується, навіть коли знову загарбає Україну. Даремною буде ця жертва. Якби владні „регіонали“ бодай на мить перестали бути примітивами в політичному сенсі і потворами в сенсі моральному й усвідомили безвихідну історичну ситуацію, в якій сьогодні перебуває Росія, їхнє жалюгідне промосковство вивітрилося б з них в момент ока. Але цього не станеться, і все закінчиться абсурдом: незалежна Українська держава – її незалежна від народу влада – з дурного розуму, сама, мов загінтований кролик, полізе у пащу ненаситного російського монстра. Ці нещасні, що самі собі обрали долю україножерів, падають у близьке вже пекло, будучи певними, що їх чекає рай.

Офіційна Україна оглухла і неспроможна почути тієї жменьки найчутливіших авторів, котрі остерігають, що від путінської Москви слід найбільшим часом чекати особливо небезпечних провокацій – подібних до вбивства Георгія Гонгадзе, В'ячеслава Чорновола, історії з „Кольчугами“ або „піддиванних“ записів Миколи Мельниченка. На сьогоднішньому рівні проникнення московської агентури в усе суспільне життя України – політичне, економічне, культурне, церковне – здійснити це буде легко і цілком безборонно, ба – з активним сприянням усіх українських силових структур, які давно, особливо ж від моменту приходу до влади „регіоналів“, служать неоімперським інтересам Москви.

Але саме тому, що всі вирішальні чинники в Україні вже надійно і, на переконання путінських стратегів, незворотно перехоплені, Москві, задля ошукання решти світу, дуже важливо відволікти увагу від своєї певної, просто ще назовні не виявленої перемоги. Їй треба знищити незалежну

Україну руками українців.

Правильніше було б сказати – донищити, тому що в усій російській політиці, царській і советській, ніколи не було послідовнішої лінії, ніж викорінення волелюбного українського духу. Іншими словами, ні в чому Москва не має такої досконалої школи і такого практичного досвіду, як у поборюванні українства. Ця війна не стихала ні на мить, навіть в історично куценький період горбачовсько-ельцинської „демократії“ – адже ж ні Михайло Горбачов, ні Борис Ельцин не відкликали з України московську агентурну мережу і не скасували її антиукраїнських завдань.

А коли Вадим Бакатін, голова КГБ після серпневого московського путчу 1991 року, взявся виводити на денне світло цю чорну від невинної людської крові службу і передав американцям документацію системи підслухувань в новому Посольстві США в Москві, кагебісти, насмерть перелякані можливою люстрацією, були готові до другого путчу – й великий демократ Б. Ельцин звільнив „ліберала“ В. Бакатіна з органів.

Діло дедалі швидше входило у звичну колію і дійшло до логічного наслідку: Росію очолив кагебіст Володимир Путін, і з тієї „логіки“, яка ще, ой, вилізе Росії боком, всередині формальної Російської держави перезаснувалася і ще сильніше утвердилася держава неформальна – служба безпеки.

Що держава в державі – не літературна гіпербола, переконає книжка мужньої московської журналістки Євгенії Альбац „Держава всередині держави“, з якої довідуємося прямо фантастичне число кагебістів напередодні розвалу СРСР: 720 тис. А кількість „співробітників“, тобто завербованих агентів, доходила до 3 млн. осіб.

Доба Б. Ельцина виявилася нещасливою для

(Закінчення на стор. 18)



## Освячено пам'ятник на могилі Ігоря Білозора

Марта Осадца

ЛьВІВ. – 19 серпня у музеї-заповіднику „Личаківський цвинтар” відбулося урочисте відкриття та освячення пам'ятника на могилі композитора Ігоря Білозора, авторами якого є скульптори Андрій і Володимир Сухорські та архітектор Костянтин Малярчук.

Участь в урочистості взяли представники місцевої влади, члени родини композитора, близькі та друзі, львівські мистці. Розпочалася урочистість з Молебня, освячення пам'ятника і покладання квітів до його підніжжя. Після цього відбулося віче, на якому виступили син композитора Андрій Білозір, співачка Оксана Білозір, поет Богдан Стельмах, однокласник композитора Юрій Сухар, ветеран війни Іван Ільків, поетеса Ангеліна Уборіна і голова Українського Конгресу Українців Ярослава Гортяні.

Урочистість чудовим співом прикрасила Львівська державна академічна чоловіча хорова капеля „Дударик”. На закінчення усі заспівали „Чуеш, брате мій”.

Увечорі в Національному академічному українському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької відбувся концерт „Слід на землі”, присвячений пам'яті І. Білозора.

А 20 серпня було відкрито фотовиставку, присвячену композиторові. На виставці представлені 62 світліни з життя І. Білозора.

Композитор і виконавець, Народний артист України, провідник ансамблю „Ватра” І. Білозір народився 24 березня 1955 року в Радехові. Жорстоко побитий 8 травня 2000 року, від отриманих травм помер і був похований на Личаківському цвинтарі.



Пам'ятник Ігоря Білозора. (Фото: Марта Осадца)

### НА ТЕМИ ДНЯ

## Вбили останнього вільного священика РПЦ

Левко Хмельковський

5 серпня у Пскові, Росія, вбили о. Павла Адельгейма, якого називали „останнім вільним священиком Російської Православної Церкви”. Вбивству передувало затяжний конфлікт о. П. Адельгейма з предстоятелями РПЦ. Власне, його тернистий шлях почався ще в дитинстві. У 1938 році, коли він народився, в Києві розстріляли його діда Павла, що мав німецьке походження, бундував каолінові заводи в Україні. У 1942 році розстріляли батька Анатолія, у 1946 році ув'язнили матір Тетяну. Дитина опинилася в сиротинці. Коли П. Адельгеймові виповнилося 18 років, він вступив до Київської духовної семінарії, але на третьому році навчання ректор Філарет (Денисенко) виключив його за відмову відзначати комуністичне свято.

П. Адельгейм поїхав до матері, яка на той час вже була на заслання у Казахстані, де він став дияконом у Ташкенті і після закінчення духовної академії був призначений священиком в узбецькому місті Кагані, побудував там церкву, але у 1969 році був засуджений до трьох років виправно-трудова таборів нібито за поширення релігійних видань. У таборі його жорстоко переслідували, вчинили замах на життя, у якому від втратив праву ногу.

Після звільнення з табору служив „на березовій нозі” у церквах Фергани та Красноводська. З часом о. П. Адельгейм переїхав до Пскова, де п'ять років не мав посади в церкві, а потім став настоятелем церкви Жінок-Мироносиць, яку відбудував, відкрив притулок для сиріт-інвалідів, загальноосвітню православну школу регентів, побудував церкву св. Пан-

телеймона в лікарні для душевнохворих дітей, проводив щотижневі Біблійні читання з парафіянами, розміщував проповіді в інтернеті.

Просвітницька та благодійна діяльність о. П. Адельгейма викликала вороже ставлення до нього провідників РПЦ. Особливо воно загострилося після появи книжки о. П. Адельгейма „Догмат про Церкву в канонах і практиці”, у якій він заявив, що вчинки ієрархів РПЦ не відповідають християнським канонам Церкви, що у РПЦ панує архиєрейське свавілля. Він порівняв РПЦ з Комуністичною партією, де генеральний секретар був царем, а його підлеглі в областях – безоглядними виконавцями царської волі. Священик доводив: „Церква бере участь у державних справах, а держава використовує її ідеологічні перспективи. Виникає небезпека втрати якості, поява примусу. Держава в цьому не бачить лиха: примусимо, то будуть і хреститися, і причащатися, і молитися. Триває небезпечна клерикалізація держави. Усе це відвертає народ від Церкви”.

І справді, іронічні відгуки викликають сучасні президенти Росії чи України, які йдуть до церков, щоб стати перед телекамерою і перехреститися, тоді як усім відоме їхнє недавнє походження.

Ніхто з діячів Церкви не міг спростувати наведених у книзі звинувачень, але о. П. Адельгейма у 2001 році позбавили права служити в церквах. На його життя знову зробили замах.

Ще у Києві П. Адельгейм одружився з Вірою в селі Гайворон Чернігівської області, з якою мав трьох дітей. Вони прожили разом 54 роки.

Священика 5 серпня вбив кінооператор Сергій Пчелінцев, 27 років, який приїхав з Москви і гостював три дні, а потім тричі вдарив гостинного господаря ножем. Священиків на похорон прийшло мало. Пояснили, що їм заборонила єпархія. З представників Московського патріархату на смерть о. П. Адельгейма ніхто не озвався.

Рік тому о. П. Адельгейм у день свого народження, 1 серпня, сказав: „Я в Церкві нікому не потрібний. Не тільки не потрібний, але й вкрай небажаний. Будь-якої миті мене звідти можуть викинути. Я цього чекаю спокійно. Мені вже 75 років. Помру через п'ять років, помру завтра – це вже не важливо. Але я жалю тих священиків, які тепер молоді і перспективи не мають. І жодних прав не мають. Священиків позбавили можливості виконувати свої обов'язки”.

## УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

### ■ Черговий шантаж Росії

КИЇВ. – Про відмову Росії від співпраці з Україною в будівництві літаків „Ан-124” і „Ан-70” попередив 27 серпня директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський. Він припускає, що Росія намагається „поставити Україну на коліна” і заволодіти активами українського заводу ім. Олега Антонова. „Це – тимчасовий шантаж, оскільки в Росії вже будували заводи в Казані і Воронежі, але літаків покищо нема. Без української технологічної і наукової бази вони навряд чи обійдуться”, – сказав М. Сунгуровський. Віце-прем'єр Росії Дмитро Рогозін теж заявив, що Росія може відмовитися від співпраці з Україною в будівництві літаків „Ан-124” і „Ан-70”. („Українформ”)

### ■ Нагороди від В. Януковича

КИЇВ. – 24 серпня Президент України Віктор Янукович нагородив міністра освіти і науки Дмитра Табачника, міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка, Митрополита Одеського та Ізмаїльського Української Православної Церкви Савіна (Олексія Савіна) та групу інших діячів державними орденами за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України. Також 11 громадянам присвоєно звання „Герой України”. Засоби масової інформації зазначають, що нагороди сприймаються не як державні, а як особисті відзнаки від В. Януковича, тому були випадки відмови нагороджених від цих відзнак. „Нагородивши низку регіоналів, В. Янукович продемонстрував вірність радянським традиціям – нагороди отримують не за заслуги перед державою, а за особисту відданість правителю”, – зауважила опозиційна газета „Новий погляд”. (УНІАН)

### ■ Відмова від видобутку сланцевого газу

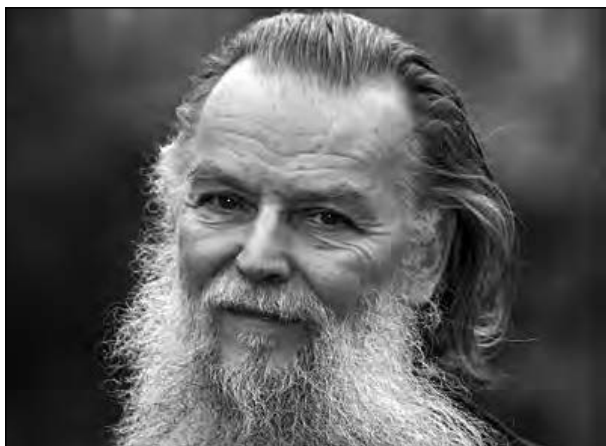
ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Депутати обласної ради 21 серпня не дали згоди на видобуток сланцевого газу на Прикарпатті. Вони висловили 130 зауважень до угоди з компанією „Шеврон” і попросили Кабінет міністрів врахувати їх. Угода передбачала видобуток сланцевого газу на території області американською компанією „Шеврон” і українським приватним підприємством „Надра-Одеська”. Участь в дискусії навколо доцільності видобутку сланцю на Прикарпатті брав міністер енергетики та вугільної промисловості Едуард Ставицький, який пообіцяв, що 10 відс. прибутку від видобутку сланцевого газу залишиться в бюджеті області. („Українформ”)

### ■ Відбудеться Шевченківська лекція

КИЇВ. – Президент України Віктор Янукович 27 серпня підписав розпорядження про проведення 2 вересня в усіх школах Всеукраїнської телевізійної Шевченківської лекції, присвяченої 200-річчю від дня народження поета. Розпорядження підписано на підтримку ініціативи Міністерства освіти і науки України та Благодійного фонду „Велика родина” про сприяння вивченню молодим поколінням творчої спадщини Тараса Шевченка. Лекція відбудеться у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка і транслюватиметься в етері Першого національного каналу. Під час заняття використовуватимуться архівні документи, відеосюжети, ілюстративні матеріали про життя і творчість Кобзаря. (УНІАН)

### ■ Тризуб не сподобався

ХЕРСОН. – На пасажирському теплоході „Арабат”, капітаном якого є Сергій Колесник, троє гостей з Росії 26 серпня зажадали зняти з теплоходу тризуб і прапор України. Заступник начальника адміністрації портів Анатолій Донець за скаргою росіян особисто зірвав символіку України і заявив: „Тут має висіти портрет Леніна!”. Команді заборонили виходити в рейс, але на прохання капітана теплохід все ж таки впустили з порту, проте наказали річковикам написати заяви на звільнення „за власним бажанням”. А. Донець найбільше був обурений тим, що команда вітається словами „Слава Україні!”. („Українська правда”)



о. Павло Адельгейм



## АМЕРИКА І СВІТ

### ■ Світ занепокоєний хемічною атакою

ВАШІНГТОН. – Виступаючи 23 серпня у програмі Сі-Ен-Ен, Президент Барак Обама сказав, що повідомлення про застосування урядовим сирійським військом хемічної зброї проти опозиції в ніч на 21 серпня, від чого загинули майже 1,000 сирійців, викликали „надзвичайно серйозне занепокоєння“. Б. Обама висловив надію, що ООН терміново з'ясує всі обставини цієї події. Хемічна атака сталася через рік після того, як Б. Обама остеріг керівників Сирії, що застосування хемічної зброї стане „крайньою межею“, з якою міжнародна спільнота не примириться. Тим часом Росія, яка далі підтримує Президента Сирії Башара Асада, вважає, що повідомлення про хемічну атаку є навмисною провокацією проти уряду Б. Асада. Міністер закордонних справ Великобританії Вільям Гейт і Міністер закордонних справ Франції Лорен Фабіус заявили, що нема жодних сумнівів у тому, що за нападом з використанням хемічної зброї у Дамаску стоїть Президент Б. Асад. („Голос Америки“)

### ■ Найбільше страждають діти

НЮ-ЙОРК. – Згідно з даними ООН, за час збройного конфлікту в Сирії загинуло майже 7,000 дітей, а майже мільйон дітей і підлітків до 11 років перебувають як біженці в сусідніх країнах, де для них є загроза стати об'єктами торгівлі людьми та сексуального рабства. Конфлікт між владою і збройною опозицією в Сирії не припиняється з березня 2011 року. З того часу, за даними ООН, у цій країні загинуло понад 100 тис. людей. („Дзеркало тижня“)

### ■ Туреччина нарікає на ООН

АНКАРА. – Прем'єр-міністр Туреччини Реджеп Таїп Ердоган розкритикував чинну структуру Ради безпеки ООН і заявив про можливість створення альтернативної міжнародної організації. „Якщо ми говоримо, що у світі більше держав, ніж п'ять, то інші країни можуть виступити і сформувати свою власну ООН. Це вони можуть здійснити, і це змусить їх до позитивних реформ“, – цитує слова Р. Т. Ердогана турецька газета „Гюррієт“. Раніше турецький прем'єр неодноразово критикував міжнародне співтовариство за бездіяльність щодо Сирії. Як відомо, у червні і липні Туреччиною прокотилася сильна хвиля протестів проти Р. Т. Ердогана і його політики, але за відсутності політичної конкуренції його позиції все ж не похитнулися. (Інтерфакс)

### ■ Роберта Бейлса покарано

ВАШІНГТОН. – 23 серпня військовий суд США засудив старшого сержанта Роберта Бейлса до довічного ув'язнення – без права подавати прохання про довічне звільнення. У березні 2012 року Р. Бейлс убив в Афганістані 16 мирних мешканців. Після затримання він не міг пояснити мотиви свого вчинку, але медичне обстеження засвідчило його психічну невірноваженість, причиною якої могла бути та обставина, що Р. Бейлс вже четвертий раз за свою військову службу був посланий в Афганістан. Це вбивство спричинило численні акції протесту в Афганістані та інших країнах. Департамент оборони США взяв на себе відповідальність за цей трагічний випадок і виплатив компенсації родинам загиблих. („Кореспондент“)

### ■ Голова „Майкрософт“ залишає свій пост

НЮ-ЙОРК. – Генеральний директор знаменитої комп'ютерно-програмної компанії „Майкрософт“ Стів Балмер повідомив, що протягом року залишить цей пост. У своєму листі до співпрацівників компанії С. Балмер підкреслив, що гордиться досягненнями свого колективу. З тих пір, як він прийшов у цю компанію в 1980 році, прибутки „Майкрософт“ виросли з 7.7 млн. дол. до майже 78 млрд. дол., а кількість працівників збільшилася з 30 тис. до 100 тис. С. Балмер також повідомив, що компанію чекають великі зміни: в межах „Майкрософт“ буде створено декілька нових груп, а для розвитку всієї корпорації буде випрацьована єдина стратегія. (Bi-Bi-Ci)

## „Європа тримає відкритими двері для України“

Ведуча Радіо „Свобода“ Тетяна Ярмошук 20 серпня мала розмову з Послом США в Україні Джеффрі Паєтом, частину якої вміщено нижче.

– „Торговельна війна“ між Україною і Росією є політикою чи економікою? Що тут краще для України?

– Сполучені Штати дуже ретельно спостерігають за розвитком ситуації. Ці питання мають вирішувати згідно з вимогами Світової організації торгівлі (СОТ), які Росія має щодо України, і навпаки. Я також хочу наголосити на тому, що говорив під час нашої першої розмови – на дуже високому пріоритеті США щодо підтримки європейського вибору України. Ми віримо, що у перспективі економічні інтереси України, інтереси українського народу найкраще задовольнить угода про асоціацію з ЕС, включно з угодою про поглиблену і всеосяжну вільну торгівлю.

Дуже важливо розуміти, що ця угода між Україною і Європою жодним чином не відвертає Україну від дуже важливих економічних, історичних, культурних взаємин з Росією. Вільна торгівля з Європою не зменшить свободи України підтримувати глибокі і важливі взаємини з Росією і, безперечно, не поставить під удар економічні й ділові взаємини України з Росією.

Але у перспективі ми думаємо, що правильна відповідь для України – це рухатися ближче до інституційних зв'язків з Європою. Це сприятиме економічному зростанню, створенню робочих місць, допоможе створити міцну основу для демократії, яку сподівається збудувати український народ.

– Все-таки „торговельна війна“ – це політика чи економіка?

– Занадто рано казати. Але знов таки, з перспективи США, важлива річ тут – економіка. Росія пов'язана своїми зобов'язаннями перед СОТ, це економічне питання. Стимули для України у перспективі рухатися ближче до Європи – економічні. Це визначатиме взаємини у перспективі. Україна має гарні можливості: природні ресурси, людський потенціал, дуже сприятливу географію. Тому питання, як скористатися цими чинниками, щоб стимулювати зростання і створювати економічні можливості для майбутнього.

– Україна прагне підписати угоду з ЕС на вільноському саміті. Європа критикує Україну за вибіркове правосуддя, особливо у справі Юлії Тимошенко. Що Україна має зробити, щоб підвищити шанси на підписання угоди у листопаді?

– Я був вражений, спілкуючись з людьми в уряді і за його межами після приїзду до Києва, з якою серйозністю українська влада підходить до укладення угоди про асоціацію у листопаді, зосереджуючись на різних кроках для того, щоб задовольнити стандарти Європи. Один з цих стандартів – це, звичайно, питання вибіркового правосуддя. Ми дуже підтримуємо місію Кокса-Квасневського, дуже сподіваємося, що українська влада і її європейські партнери зможуть знайти формулу, щоб задовольнити вимоги європейської спільноти, включно з тим, щоб припинити практику вибіркового правосуддя. Це означає питання Тимошенко.

Специфіка – це складне правове питання. Українська влада, працюючи з Коксом та Квасневським і європейськими урядами, має знайти цей шлях, і не моя справа тут визначати, яким він має бути, але це дуже важливо. Цим стурбована не тільки Європа, не тільки Європейський суд з прав людини, який у травні вирішив, що арешт Тимошенко незаконний, – цим також стурбований уряд США. Ми не раз висловлювали свою оцінку з цього приводу. Будь-хто, хто бачив, як мене затверджували у Сенаті США, має чітке уявлення про стурбованість цим і республіканців, і демократів у нашій законодавчій гілці.

Але гарна новина полягає в тому, що влада дуже зосереджена на тому, щоб досягнути цього мету. Я знаю, що Європа теж дивиться вперед. Я сподіваюся, що протягом наступних кількох тижнів і місяців буде знайдена формула, яка врахує вимоги Європи і відчинить двері для дуже важливого рішення, яке має зробити Україна стосовно свого європейського майбутнього і

поглиблення взаємин з установами Європи.

– Але чи має Україна шанси підписати цю угоду у листопаді?

– Абсолютно. Думаю, Україна має дуже гарні шанси. Я говорю це, базуючись на тому, що я чув від української влади та європейської сторони. Всі хочуть зробити цю роботу. Ми віримо, що Європа тримає відкритими двері для України, і сподіваємося, що українська влада увійде у ці двері.

– Фахівці називають український енергоринок одним з найбільш корумпованих секторів економіки. Чи заважає це американським компаніям працювати тут ефективно?

– Посол Джон Тефт говорив про кілька випадків, коли американські компанії скаржилися щодо правових норм та бізнес-клімату. Я чув те ж саме під час спілкування з торговими представниками.

Але я зіставляю це з тим, що я також чув від американської бізнес-спільноти: це чітка позиція щодо співпраці та роботи з українськими партнерами та наявність економічних перспектив. Енергетичний сектор є дуже важливим, про що ми говорили минулого разу. Якщо великі американські компанії увійдуть на український ринок, це буде важливим позитивним сигналом для решти американської бізнес-спільноти. Залучення цих компаній до українського енергоринок сприятиме підвищенню прозорості.

Можу сказати, що я дуже задоволений тим, що відбувається у вітровій енергетиці, у сонячній, у сфері нетрадиційного газу, шельфового газу і нафти. Все це дозволяє Україні диверсифікувати джерела постачання, стабілізувати економіку, збільшувати робочі місця, покращувати конкурентоздатність, зміцнити незалежність та суверенність, територіальну цілісність, що є головними принципами для США.

– На Вашу думку, це дозволить Україні знизити енергозалежність від Росії?

– Думаю те, що сталося у США упродовж останніх років, це дуже гарний приклад. Йдеться про наш досвід з нетрадиційним газом. Американська сланцева революція кардинально змінила ситуацію на нашому ринку – це сильно знизило ціни на енергетику для американської промисловості, покращило конкурентоздатність таких ключових секторів нашої промисловості, як виробництво добрив та нафтохімія. Це також дозволило збільшити робочі місця у тих штатах, де є сланцевий газ. І це поставило США на значну позицію – ми стаємо енергетичними експортерами. Я вірю, що ситуація в Україні дуже подібна. Ми також дуже зацікавлені у розвитку потенціалу України щодо реекспорту газу з Європи. США хочуть підтримувати ці прагнення української влади.

– До речі, провідник українських комуністів Петро Симоненко звинуватив Вас у лобізмі американських енергетичних компаній. Схожа реакція була і у провідника „Українського вибору“ Віктора Медведчука. Чи мають вони рацію?

– Ми підтримуємо європейський вибір України. Ми віримо, що Україна є частиною Європи і має стати ближчою до європейських інституцій. Ми не є опозицією Росії. Але ми не вважаємо, що Росія повинна мати можливість забороняти вибір України на шляху до зближення з Європейським союзом.

Ми впевнені, що українські економічні інтереси у довготривалій перспективі будуть краще працювати у тісних взаєминах з Європою. Я чув це від американських компаній. Їхня позиція була дуже чіткою: якщо Україна зможе досягти успіху у переговорах щодо угоди про асоціацію, а також імплементує угоду про поглиблену зону вільної торгівлі з Європою, то американські компанії збільшать інвестування. У такому випадку

(Закінчення на стор. 12)



## Заява Державного секретаря США Джона Кері з нагоди Дня Незалежності України

Заява видана 22 серпня Державним департаментом США

Від імені Президента Барака Обами і американського народу я вітаю народ України з 22-ою річницею незалежності вашої країни.

Американський і український народи мають горду історію дружби і партнерства. День у день ми працюємо разом з обопільно важливих питань – від сприяння економічному зростанню і енергетичної диверсифікації до співпраці у ядерній безпеці і нерозповсюдженні ядерної зброї.

Ми залишаємося відданими справі допомоги нашим українським партнерам тоді, як ви працюєте, щоб стати процвітаючою евро-

пейською демократією з вільною і відкритою економікою. Ми твердо підтримуємо виконання Україною умов Європейського союзу для підписання Угоди про асоціацію та Угоди про глибоку і всеосяжну зону вільної торгівлі на Вільнюському саміті у листопаді.

Ми цінуємо лідерство України як головної в Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Ми також аплодуємо зусиллям України сприяти глобальному миру і безпеці у сусідньому європейському регіоні та по всьому світу.

Сполучені Штати очікують на продовження співробітництва з цих та інших питань, у міру того, як ми зміцнюємо дружні зв'язки між нашими урядами і нашими народами.

## Ярина Ференцевич – прес-аташе в посольстві США

КИЇВ. – 20 серпня до української столиці прибула досвідчена працівниця американської закордонної служби, яка займатиме посаду прес-аташе в Посольстві США.

Для Я. Ференцевич Київ був її першим дипломатичним відрядженням ще в 2000-2002 роках, коли вона працювала там в економічному відділі Посольства США в Україні. Наступним призначенням Я. Ференцевич був Гондурас, де у 2003 році вона зайняла посаду консула, вивчивши перед тим еспанську мову.

20 березня 1993 року почалася війна в Іраку. Державний департамент США оголосив про набір добровольців з-поміж своїх службовців на працю в американському Посольстві в Багдаді. Однією з перших зголосилася Я. Ференцевич, яка рік працювала в економічному відділі Посольства США в іракській столиці. Після того – також добровільно – Я. Ференцевич служила рік в економічному відділі Посольства США в столиці Афганістану – Кабулі.

Після служби на таких двох небезпечних для життя постах Я. Ференцевич було призначено на посаду в економічному відділі Посольства США в Лондоні, на якій вона працювала у 2008-2012 роках.

Я. Ференцевич народилася в Нью-Йорку, в родині Юрія й Христини (з Волицьких) Ференцевичів. Її батько був відомим пластовим, ветеранським і громадським діячем; мати була вчителькою Школи українознавства та довголітнім членом редакції газети „Свобода” – органу Українського Народного Союзу.

Від дитячих літ Я. Ференцевич є активним членом української скавської організації Пласт, випускницею Школи українознавства та Студії мистецького слова Лідії Крушельницької в Нью-Йорку. Вона – членка пластового куреня „Ті, що греблі рвуть”. Свої академічні ступені вона здобула у Ратгерському університеті в Нью-Джерсі та Джорджтаунському університеті в Вашингтоні.



Ярина Ференцевич

3 серпня до Києва прибув новий Посол США в Україні Джефрі Паят. Американське посольство розпочало свою діяльність в Україні 22 січня 1992 року, тобто, збігом обставин, у 74-річницю проголошення державної незалежності Української Народної Республіки у 1918 році. Нині у Посольстві США працюють 175 американців і понад 350 українців, представлено понад 10 американських урядових міністерств та установ. Дж. Паят є вже восьмим Послом США в Україні.

## В Києві освячено...

(Закінчення зі стор. 1)

Німецької Єпископської Конференції, Єпископ Магдебургу Гергард Файге.

Від Східних Католицьких Церков були Єпарх Мукачівський Владика Мілан Шашік; Єпарх Гайдудорогу Угорської Греко-Католицької Церкви Владика Фюлоп Кочіш; Єпарх Лунгро Італо-албанської Церкви (Італія) Владика Донато Олів'єро; Апостольський екзарх для греко-католиків Сербії та Чорногорії Владика Юрій Джуджар; Апостольський екзарх для католиків візантійського обряду Чеської Республіки Владика Ладіслав Гучко; Ставрофорний протієрей Михайло Стахнек, делегат Владика Кекіча з Боснії та Герцеговини.

Також на освяченні присутні були представники благодійних організацій: монс. Джон Козар – президент „Кневи” (США); Карл Ітю – президент „Кневи” (Канада); о. Штефан Дартман – президент „Реновабісу” (Німеччина); Йоганес Фрайхер Геерман фон Зюдвік – президент

„Церкви в потребі” (Німеччина); Майкл Окенор – представник Верховного лицаря „Лицарів Колумба” (США).

На прощу з нагоди освячення Патріяршого собору Воскресіння Христового прибули вірні з усіх континентів світу, різних міст і сіл України. Загалом, за попередніми підрахунками, прибуло понад 20 тис. прочан та понад 700 священників.

Вірні під час Богослужіння відновили хресні обіти.

Після Великої Всенічної програма прощі з нагоди освячення Патріяршого собору та святкування 1025-річчя Хрещення України-Русі продовжилася молодіжними нічними чуваннями у Міжнародному виставковому центрі. Цікавим моментом цих чувань було свідчення володарки титулу „Міс Україна-2013” Анни Заячківської з Івано-Франківська. Вона заспівала кілька пісень й у слові до молоді заохотила довіряти Богові у важкі моменти життя і плекати дошлюбну чистоту.

Департамент інформації  
Української Греко-Католицької Церкви

## АМЕРИКА І СВІТ

### 3 „Фукушімою” не все гаразд

ЛОНДОН. – Незалежний експерт в галузі ядерної енергетики Майкл Шнайдер, який у минулому консультував уряди Франції і Німеччини з ядерних проблем, заявив 22 серпня, що ситуація на японській атомній станції „Фукушіма” набагато гірша, ніж про це каже японська влада. Тим часом навіть компанія-оператор „ТЕРСО” змушена визнати, що з накопичувального резервуару станції в довілля виллялося приблизно 300 тонн води з високим рівнем радіоактивності. На думку М. Шнайдера, іншим приводом для занепокоєння є стрижні відпрацьованого ядерного палива, що охолоджуються і зберігаються у водних резервуарах станції: ці стрижні містять набагато більше радіоактивного цезію, ніж викинуто в атмосферу внаслідок Чорнобильської катастрофи. Експерт закликає негайно створити міжнародну комісію обстеження „Фукушіми”. „Японці не люблять просити допомоги. Це велика помилка. Допомога їм вкрай потрібна”, – сказав М. Шнайдер. (Бі-Бі-Сі)

### „Аль-Кайда” далі погрожує

САНА, Ємен. – 23 серпня Президент Ємену Абд Мансур Хаді у своїй заяві назвав конкретну причину призупинення на початку серпня діяльності посольств США у країнах Близького Сходу та Африки. Цією причиною була погроза керівників терористичної організації „Аль-Кайда” здійснити такий кривавий і масштабний теракт, котрий „змінив би обличчя історії”. Президент А. М. Хаді також розповів, що після перехопленої телефонної розмови провідника „Аль-Кайди” Аймана аль-Завахірі з його єменським спільником Насером аль-Вухайші єменська служба безпеки запобігла двом великим терактам на території країни. („Кореспондент”)

### Убивають навіть своїх

ДЕМБА, Нігерія. – 19 серпня радикальні ісламісти з групи „Боко Харам”, перевдягнувшись в уніформу урядового війська, убили 44 віруючих під час виходу з мечеті. Влада вважає, що ця кривава атака була помстою ісламістів за небажання мирних мешканців співпрацювати з ними. Група „Боко Харам” веде боротьбу за створення на півночі Нігерії нової держави, заснованої на нормах шаріату. Від 2009 року у висліді дій бойовиків та відповідних акцій урядових збройних сил в Нігерії вбито понад 3,600 мирних людей. („Кореспондент”)

### Корейці дещо порозумілися

СЕУЛ, Південна Корея. – Минулого тижня делегації від Південної Кореї і Північної, комуністичної, Кореї досягнули угоди про возз'єднання родин, котрі опинилися розділеними у висліді Корейської війни 1950-1953 років. Возз'єднання відбудеться в період від 25 до 30 вересня в туристичному регіоні Кимгансан на території Північної Кореї. Близько 100 осіб з кожної сторони дістануть можливість зустріти своїх родичів. Взаємини між обома Кореями в останні місяці почали поліпшуватися – після загострення, спричиненого випробуваннями Північною Кореєю балістичних ракет, ядерної зброї і погрозами на адресу сусідніх держав. („Кореспондент”)

### Молодий мозок у старшому віці

ЧИКАГО. – Вчені з Північно-західного університету Чикаго дослідили процеси, що відбуваються в головному мозкові старших віком людей, котрі зберегли добру пам'ять. Для експерименту були відібрані 36 осіб, серед них – адвокат віком понад 80 літ, 96-річний нейробіолог, 92-річна колишня жертва Голокосту, 81-річний прихильник „Мартіні” і завзятий курець сигарет. Тести, запропоновані цій групі, показали дивовижні результати. Через 30 хвилин піддослідні старі люди змогли згадати щонайменше дев'ять з 15 запропонованих їм слів. Висліді магнетно-резонансного сканування також були несподіваними. Кора головного мозку, відповідальна за пам'ять, у людей цієї групи виявилася грубшою, ніж звичайно буває у більшості людей віком понад 80 літ. („Кореспондент”)



## Хто стане президентом?

Наступні вибори президента України відбудуться 2015 року, але вже тепер політологи розпочали жваве обговорення питання, хто ж має найбільше шансів очолити Україну на наступних виборах.

Київський міжнародний інститут соціології 6-12 березня цього року провів опитування виборців щодо голосування у другій турі. З'ясувалося, що Юлія Тимошенко, Віталій Кличко, Арсеній Яценюк, Олег Тягнибок, якби хтось з них вийшов в другу туру разом з Віктором Януковичем, перемогли б діючого президента з відчутною перевагою. Такий же вислід дало опитування Соціологічної групи „Рейтинг“ в лютому цього року.

Поява на політичній сцені нових осіб об'єктивно обґрунтована. Інтернет-видання „Вголос“ в аналітичній статті підкреслює, що часи старої партійної номенклатури безповоротно минають. Україна була неспроможна відразу відкинути цю номенклатуру, як це зробили у Чехії, Польщі, Німеччині, Грузії, країнах Балтії. Попередні президенти Леонід Кравчук і Леонід Кучма зростали в середовищі Комуністичної партії. Віктор Ющенко і В. Янукович, хоча й були членами Компартії, але вже менше залежали від неї. За часів В. Ющенка стався ряд позитивних змін – сплачено борги платень та пенсій, припинилось відмикання електроенергії, за його перебування на посаді голови Національного банку було запроваджено гривню. Здавалося, що станеться зміна характеру влади від авторитаризму до демократії. Проте В. Ющенко не спромігся переламати тенденцію й провести зміну правлячої еліти.

Сучасна Україна перебуває на роздоріжжі між диктатурою і демократією. Суспільство її хворіє на інфантильність, коли народ ще чекає добробуту як дарунку від влади. При цьому воно відчуває втрати, особливо у площині справедливості. Одна група збагачується надшвидкими темпами, інша швидко бідніє. Несправедливий розподіл доходів українська держава навіть заохочує. За таких умов зростають шанси тих кандидатів у президенти, які проголошують зміни до справедливості, зокрема діячів опозиції.

А як же В. Янукович? Колишній голова Верховної ради Володимир Литвин вважає, що наступним президентом може стати усе ж В. Янукович, обраний на цю посаду 25 лютого 2010 року. Іншої думки дотримується Росія, яка останнім часом відчутно фаворизує Віктора Медведчука. Позначилося невдоволення Кремля правлінням В. Януковича. Президент Росії Володимир Путін усе частіше зустрічається з В. Медведчуком. Офіційні засоби масової інформації Росії постійно цитують В. Медведчука як есперта щодо України. Політологи вважають, що у Партії Регіонів станеться розкол після підписання Угоди про асоціацію з Європейським союзом, і тоді на сцену вийде В. Медведчук.

Почесний президент Києво-Могилянської академії В'ячеслав Брюховецький відповів на запитання „Газети по-українськи“, чи зможе команда В. Януковича передати владу демократично: „Це залежить від нас. Вибори – результат мислення людей. Усе зфальсифікувати неможливо. А знову оберемо Януковича – так нам і треба. Якщо подобається скотське ставлення влади, то так і буде“.

## ІСТОРІЯ

# Хвиля змела до 100 тис. людей

Сергій Горичвіт

Близько 8-ої год. вечора 18 серпня 1941 року Запоріжжя здригнулось від потужного вибуху. За кілька хвилин величезна хвиля дніпровської води накрила нижню частину Хортиці та південні райони міста. У водах потонули до 100 тис. людей. Серед них місцеві жителі, які жили на берегах Дніпра та вояки Червоної армії, котрі того вечора переправлялись на лівий берег. Хвиля у 30 метрів заввишки горнула все на своєму шляху.

Пізніше стало відомо, що підірвали греблю Дніпровської гідроелектростанції – „Дніпрогесу“ Борис Епов та Олексій Петровський, які виконували спеціальне завдання НКВД. Про вибух не повідомили місцеве населення і військове керівництво.

Свідків тієї трагедії майже не залишилось. Роками радянська влада приховувала її.

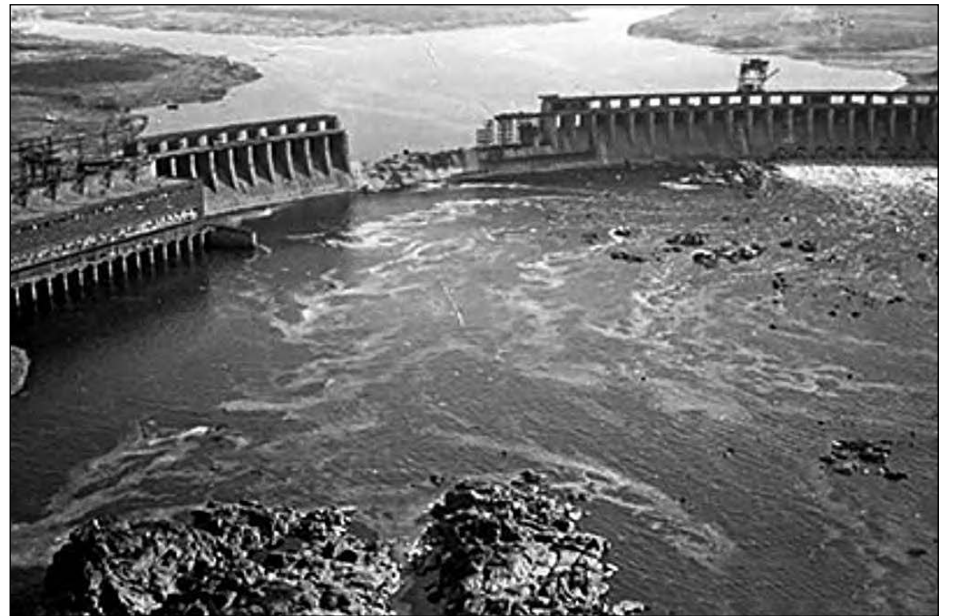
Чотири роки тому корінний запоріжець Олексій Доценко в інтерв'ю для телеканалу „1+1“ розповів: „Дніпро став червоним від крові людей та тварин“.

Документально доведено: наказ на знищення „Дніпрогесу“ віддав особисто Йосиф Сталін. У греблю було закладено 20 тонн вибухівки,

яку напередодні доставили двома літаками з Москви. Але підричники прорахувались: німецьке військо не збиралося захоплювати Запоріжжя, до якого увійшло на два місяці пізніше. Про це в інтерв'ю Радіо „Свобода“ розповів історик Владислав Мороко: „Керівництво хвилювало не стільки те, що нацисти захоплять Запоріжжя, скільки те, що не встигнуть виконати наказ Сталіна“.

Тепер у Запоріжжі ніщо не нагадує про трагедію 19 серпня 1941 року. Активісти Всеукраїнського об'єднання „Свобода“ 18 серпня вперше провели жалобну ходу й віче у пам'ять про жертви комуністичного злочину – підірив Дніпрогесу. Голова міського осередку Тимур Книш та інші виступаючі у своїх промовах наголошували на необхідності встановити поруч з греблею пам'ятний знак на вшанування невинно загиблих.

Участь у цій акції взяли й донецькі однопартійці. А патріоти Нікополя цього дня з ініціативи громадської організації „Козацька варта Батьківщини“ відслужили біля пам'ятного знаку жертвам політичних репресій в Україні Панахиду. Замовчувана правда про трагедію Запоріжжя таки займе чільне місце у свідомості українського суспільства.



Підірвана гребля Дніпрогесу в 1941 році.



# СВОБОДА

Пам'ятаймо  
про  
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

**Головний редактор:** Рома Гадзевич

**Редактори:** Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800  
Fax (973) 644-9510

**E-mail:** svoboda@svoboda-news.com  
**Website:** www.svoboda-news.com

**Postmaster, send address changes to:**

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

**Передплата:** \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.  
Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.  
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

### Адміністрація „СВОБОДИ“

<b>Адміністрація / Оголошення</b>	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
<b>Передплата</b>	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3042 E-mail subscription@svoboda-news.com



Рада Директорів Українського Інституту Америки  
запрошує на виставку

## Сучасне Українське Мистецтво 20-го століття

Святкове відкриття виставки  
в суботу, 28 вересня 2013 року,  
від год. 6-ої до 8-ої вечора

Виставка відкрита від 28 вересня до 18 жовтня 2013 року  
від вівторка до неділі, від год. 12:00 до 6:00 вечора

**Ukrainian Institute of America**  
2 East 79th Street, New York, NY 10075  
212-288-8660 · mail@ukrainianinstitute.org  
www.ukrainianinstitute.org



## З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

### Запрошує поетичний часопис

Видано третє число міжнародно-го літературно-художнього журналу „Твої вірші“, у якому авторами стали виключно поети, котрі пишуть рідною мовою українського народу. Частина авторів – це початківці, котрі тільки вчаться віршувати. І в той же час часопис об'єднав літераторів, котрі вже мають власні книги, досягли певних успіхів на літературній ниві. Найголовніша мета – спілкування творчих людей. Знайомство з поезією сильних, талановитих авторів підштовхує до навчання слабших.

Ідея створення журналу „Твої вірші“ виникла задля популяризації творчості талановитих аматорів. Багато українських письменників, котрих сьогодні ми називаємо клясиками, вже покинуло ряди своїх співвітчизників. Ми всі добре знаємо їхні імена і творчість. То що ж література? Невже і вона вмирає разом з клясичними знаменитостями? Звичайно, ні! Свідченням цьому і є наш журнал, який дає можливість талановитим поетам бути почутими їхніми сучасниками. Українська мова і сьогодні є гордістю нашого народу, яскравою ознакою державності і продовжується вона саме в літературі.

Потрібно зазначити, що спонсорами нашого видання практично є самі



його автори. За рахунок їхніх добровільних грошових внесків і виходить у світ журнал „Твої вірші“.

Запрошуємо до знайомства з журналом та його авторами! Адреса редакції: „Твої вірші“, вул. Лятошинського, 26/2, Київ, 03191, Ukraine. Електронна адреса: journal@tvoistih.com.ua.

**Анатолій Глуценко,**  
засновник журналу, Київ

### Україна подолає тяжку спадщину

До „Свободи“ 20 серпня надійшло вітання Конгресу Українців Канади з нагоди 22-ої річниці Незалежності України.

Шановна громадо!  
Конгрес Українців Канади та усі складові організації з найкращими побажаннями вітають українсько-канадську громаду та людей України з нагоди 22-ої річниці Незалежності України.

22 роки тому народ України проголосував за відновлення і мирний розвиток вільної та незалежної Української держави. Україна залишила позаду гніт Радянського Союзу, щоб приєднатись до спільноти незалежних держав. Проголошення Незалежності позначило повернення до демократії в Україні після століть царського самодержавства та комуністичної диктатури. Так розпочався важкий процес створення сучасної, демократичної та заможної Української держави, об'єднаної гордим знаменом синьо-жовтого національного прапора та українською мовою, відновленою як офіційна державна мова.

Україна продовжує власними зусиллями долати спадщи-

ну чужорідного панування, але є тривожні знаки, що існують спроби зруйнувати важко здобуті досягнення Української незалежності, піддавати сумніву мову, національну ідентичність, права людини та демократію України.

В 1991 році Канада стала першою західною країною, яка визнала незалежність України і від того часу є стійким прихильником України та українського народу. КУК продовжує працювати з урядом Канади та українцями-канадцами, щоб використати ці особливі взаємини і безліч наших історичних, родинних та організаційних уз з Україною задля сприяння постійному демократичному, економічному та культурному розвитку.

З повагою та найщирішими побажаннями,

**Павло Грод,**  
президент Конгресу  
Українців Канади, Торонто

### Щоб разом успішно працювати

До читачів „Свободи“ звертається молодь Закарпаття з спортивно-патріотичного руху „Карпатська Січ“. Ми прагнемо до співпраці з різними патріотичними рухами та організаціями для того, щоб творити самим краще життя для нашого народу. Наша з вами співпраця могла б бути дуже корисною для нашого краю, щоб разом успішно працювати в напрямках, описаних на нашій сторінці у Фейсбуці.

Ознайомитись з діяльністю нашого руху можна в соціальній мережі <https://www.facebook.com/karp.sich>.

**Тарас Деяк,**  
Ужгород



Емблема „Карпатської Січі“.

### „Просвіта“ відзначає 200-річчя Т. Шевченка

Просвітяни України активно готуються до 200-річчя Тараса Шевченка. До 2014 року будуть видані книжки про поета-малюра, перевидано „Кобзаря“ з різних періодів, відбудуться концерти та екскурсії учнів і студентів до музеїв Велико-го Кобзаря.

У Рівному „Просвіта“ під проводом Євгенії Гладунової та Михайла Борейка в 1998 році перевидала „Кобзар“, друкований у Вінніпезі 1960 року, у 2000 році – факсимільне видання „Кобзаря“ 1840 року, в 2004 році – „Кобзар“ з 1910 року. В 2012 році було видано книгу „Українські ночі або родовід генія“ Єжи Єнджеєвича, а в цьому році вийшла книжка Марієти Шагінян „Тарас Шевченко“.

У Запоріжжі просвітяни під проводом Олега Ткаченка присвячують 200-річчю Т. Шевченка „Січо-

вий шлях Просвіти – піший похід на захист української мови і держави“ з Запоріжжя до Донецька і Луганська. Він почнеться 5 вересня. Мета – роз'яснювати загрозу українській мові і державі та заохочувати до братерства між українцями з гаслом „Ми всі українці – це наша земля“.

„Просвіта“ в Самборі під проводом Олександри Сумарук в травні на розширеному засіданні управи обговорила проекти „Портрет Шевченка – в кожен клас, устанovu, житло“ і „Вишивані вікна в школах і установах та портрет Шевченка“, запланувала Шевченківські читання, концерти, ходу молоді до пам'ятника Т. Шевченкові, поїздки до Шевченківських місць в Україні.

**Віра Боднарук,**  
голова Товариства  
української мови, Чикаго

#### Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу [svoboda@svoboda-news.com](mailto:svoboda@svoboda-news.com) у форматі doc.

На забудьте додати Ваші ім'я та прізвище, адресу, число телефону, службову чи громадську посаду.

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

**ARKA**  
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.  
89 East 2nd St., New York, NY 10009  
Tel.: (212) 473-3550

Друкарня  
**COMPUTOPRINT Corp.**  
Established 1972  
Clifton, New Jersey  
**виконує друкарські роботи:**

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!**  
**973-574-8800**  
Fax: 973-574-8887  
e-mail: [computopr@aol.com](mailto:computopr@aol.com)

**СПІВАННЯ ГЛАСІВ**  
Інститут Східних Православних Досліджень, УАПЦ-ПУ, засн. 1983 р.  
3002-3015 Roe Dr, Houston, TX 77087-2409 USA  
Від 25 грудня 2013 року до 1 січня 2014 року.  
Скористайтеся попереднім бронюванням авіаквитків зі знижкою (рекомендується до 1 жовтня) 25 грудня та 1 січня.

Факультет Літургійної музики Інституту Східних Православних Досліджень, УАПЦ-ПУ пропонує шестиденний курс співу восьми тонів (40 мелодійних форм) Львова/Бахметьєва. Ці мелодії є основою для співу більшості змінних літургійних текстів у київській, білоруській та інших слов'янських православних традиціях. Передумовою є рівень майстерності церковного читця. Демонстрації та репетиції буде більше ніж лекцій, класи будуть викладатися англійською мовою, використовуючи „рухомий DO“ семи складів сольфеджіо, полегшуючи адаптацію сигналів до будь-якої мови. Україномовним, білорусомовним та іспаномовним доступним буде переклад. Необхідною умовою для курсу є здатність відповідати рівню. Захід відкритий для всіх, чоловіків і жінок старше 18 років (молодшим - з батьками /опікунами) незалежно від традиції, юрисдикції або національності. Будь ласка, майте із собою портативні комп'ютери, Біблію, часослов, октоїх, мінею, молитовник, требник і службник обраними вами мовами. (\$ 10.00 платні матеріали)

Келії і трапези - за пожертвування в монастирі, семінарії та гуртожитку монастиря.  
**Реєстрація обов'язкова. Консисторія митрополії (713) 645-3300**



## ЖИТТЯ ГРОМАДИ

# Відбулися табори на пластовій оселі „Писаний камінь”

Євген Палка

МІДЕЛФІЛД, Огайо. – На пластовій оселі „Писаний камінь”, де літні пластові табори проводяться від 1965 року, цьогорічне таборування почалося 6 липня в п'яти підтаборах.

У таборі „Пташат” для дітей віком до семи років було 39 малюків і 49 батьків. Програму підготували комендантки Туся Якубович і Леся Ниршл з допомогою батьків. Табір тривав один тиждень. Діти ознайомилися з пластовим таборним життям, щоб пізніше повернутися у новацькі табори.

У таборі новачок „Таємниці пірамід” було 37 новачок і 10 булавних. Коменданткою була Катруся Бей. Програма відкривала таємниці стародавніх часів.

Табір новаків „Світ супергероїв” очолював Левко Миронович. У ньому таборувало 48 новаків і 11 булав-

них. Новацтво провело три прогулянки поза межами табору, зокрема в зоопарк, у скелі Нельсона та у водяний парк.

У таборі юначок „Цирк сонця” було 34 учасниці і вісім булавних. Комендантом була Наталка Тарасюк. Юначки вивчали традиції та звичаї різних народів землі.

Табір юнаків „Опір – перемога” очолював Михась Фединський. Тут таборувало 24 учасники і шість булавних. Юнаки провели триденну мандрівку в горах Пенсильванії. У мандрівці також брали участь д-р Лев Мурський, д-р М. Бей і Д. Лісовський.

Адміністративні обов'язки в таборах виконували Адріяна Лісовська, Міка Чума і Христя Гайда. Медичну обслугу надавали лікарі Петро Лехман, Марко Яхторович, Катруся Раковська, а також Анетка Ковбилянська, Надя і Таїса Заперники.



Табір юначок „Цирк сонця”. (Фото: Євген Палка)

Куховарка Христя Захар з допомогою 22 батьків і пластунів працювали в кухні, щоб своєчасно нагодувати майже 300 осіб на оселі.

Таборували пластуни з Клівленду, Чикаго, Дітройту, Філядельфії та Вашингтону. Окружна таборова комісія, яку очолював Марко Якубович, доклала чимало зусиль у підготованні табору. Голова управи пластової оселі „Писаний камінь” Мирон Кузик і члени управи та друзі Пласту спільно працювали, щоб

вчасно виконати всі господарські завдання.

Цього року було споруджено новий павільйон, за щирю пожертву Лариси Музички в пам'ять її чоловіка д-ра Ярослава Музички був відновлений пластовий шпиталик.

Управа оселі подякувала за духовну опіку парохів церкви св. Андрія о. Ігореві Касіянові, який разом з піддияконом Йосифом Заперником щонеділі відправляв в таборі Богослужіння.



Табір юнаків „Опір – перемога”. (Фото: Євген Палка)

## Цікавий детектив Ореста Стельмаха

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – На полицях американських книгарень з'явилась надзвичайно цікава книжка – детектив Ореста Стельмаха під назвою: „The Boy from Reactor 4” („Хлопець з четвертого реактора”). Світ вона побачила у видавництві „Thomas & Mercer”, у Лас-Вегасі, і має 377 сторінок.

Презентація відбулась 25 квітня в Українському музеї у Нью-Йорку. Ганя Криль-Пизюр відкрила вечір, привітала присутніх й автора з дружиною Робін, і попросила його до слова.

Я особисто прийшов послухати молодого англомовного письменника, бо ж це син мого довголітнього друга, ще з кінця 1940-их років, Богдана Стельмаха, студентського діяча і провідного члена ОУН у Гетінгені, Німеччина, а тут, на терені США, успішного економіста на фінансовій біржі і провідного діяча Українського патріархального руху у Гартфорді, який, на жаль, передчасно помер, залишивши дружину Євдокію і двох синів, Ігоря та Ореста.

З обговорення книжки О. Стельмаха під час презентації, зокрема з запитань і міркувань д-ра Романа Воронки, впливало, що маємо до діла з непересічним твором детективного жанру, котрий, як відомо, має велику читацьку аудиторію. Без перебільшення – автор виявився на висоті завдання, уміючи втримати увагу читача в напрузі від першої до останньої сторінки. Для українських англомовних читачів книжка особливо цікава своїм безпосереднім пов'язанням з українською трагічною реальністю 1986 року – аварією на Чорнобильській атомній електростанції.

Чорнобиль – це місцевість, яка стала відома цілому світові. Тут, згідно з сюжетом детективу О.

Стельмаха, знаходиться велика таємниця глобального значення, що має врятувати від небезпеки цілий світ.

А починаються події у великій метрополії Нью-Йорку. У гокейній дружині Фордгам-школи, що на Бронксі, з'являється особливо талановитий гокеїст, нікому не знаний, з дивним ім'ям – Агаюк Бобі Кунгнюк, віком близько 16 років, сирота, десь з північно-західної Аляски...

Кожна його нова участь у змаганнях на льодовому полі викликала все ширше зацікавлення. Невдовзі преса вже хотіла перевести з ним інтерв'ю. Та виявилось, що він не вповні, не плинно володіє англійською мовою. Тренер дружини пояснює журналістові, що першою мовою хлопця є українська, другою – російська, а третьою – англійська. Водночас тренер підказує, що юнак має опікуна – Надію Теслю, вона місцева американка українського походження, тому може допомогти.

Надалі саме ця Надія стає центральним персонажем твору О. Стельмаха. Довкола неї розгортаються несподівані події, за якими стоять все нові й нові особистості, причетні не лише до України 1980-их років, але й до історії періоду Другої світової війни, зокрема до боротьби Української Повстанської Армії, але також до сучасного злочинного світу, котрий переступає межі країн і держав і котрий ховає в собі багато таємниць, важливих для всього людства.

Словом, аби не розкривати сюжет перед майбутніми читачами, скажу тільки, що „Хлопець з четвертого реактора” – це твір, у якому фантастика переплетена з дійсністю, тому він читається з особливим захопленням.

(Закінчення на стор. 14)



Дирекція Школи Українознавства  
при ОУА „Самопоміч”  
в Нью-Йорку

подає до відома, що

**НАВЧАННЯ**

**В НОВОМУ ШКІЛЬНОМУ 2013/2014 РОЦІ**

розпочнеться

**в суботу, 14 вересня 2013 року**

за адресою

**Схід 7-ма вулиця,  
Нью-Йорк, Н.Й. 10003**

Збір учнів у клясах о 9:00 год. ранку

Навчання розпочнеться після Літургії  
і триватиме до 12:00 год. дня.

Запис нових учнів від 1-12-ої кляси та передшкілля  
відбудуватимуться  
в суботу, 14-го вересня, в канцелярії школи.

Вхід до школи з Тарас Шевченко Плейс  
(між 6-ю і 7-ю вулицями)

За дальшими інформаціями глядіть на веб-сторінку  
[www.ukrainianschool.nyc.org](http://www.ukrainianschool.nyc.org).

**При школі існує СВІТЛИЧКА  
під опікою 83-го Відділу  
Союзу Українок Америки (СУА)**





# СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

## Впорядкували пам'ятник Кобзареві



ТРОЙ, Нью-Йорк. – Члени Братства св. о. Миколая – 13-ий Відділ Українського Народного Союзу з Вотервліту, Нью-Йорк, 10 серпня провели громадський чин з очищення пам'ятника Тарасові Шевченкові і квітника біля нього, а опісля сфотографувалися (зліва): Микола Філь, Борис Матвіїв, Іван Уруський, Василь Гайванович, Славко Тисяк.

**Микола Філь**, секретар 13-го відділу УНСоюзу

## Пресфонд „Свободи“ за липень 2013 року

\$	Ім'я		Адреса	
250	KUSHNIR	ANDREI & RAISSA	BETHESDA	MD
	PLAST-TABIR PTASHAT		KERHONKSON	NY
100	UNA SENIORS		KERHONKSON	NY
	VERVEER	MELANNE	WASHINGTON	DC
50	BODNAR	ULANA	ALEXANDRIA	VA
	SARACHMON	IRENE	WOONSOCKET	RI
	ZADORETZKY	CATHERINE	NEW YORK	NY
45	WOLOWODIUK	WOLODYMYR	CHATHAM TOWNSHIP	NJ
25	CZEPIZAK	WALTER	OAKHURST	NJ
	MURPHY	RICHARD & LUDMILA	SILVER SPRING	MD
	MYCHALCZAK	MYKOLA	MANLIUS	NY
	PASTUSZEK	LYDIA	SUDBURY	MA
	ZOBNIW	LUBOMYR	BINGHAMTON	NY
20	KOCHMAN	ALEXANDRA	CHICAGO	IL
	ONUFREICZUK	BORIS	WATCHUNG	NJ
15	BARTOSZYK	MARION	MOUNT RAINIER	MD
	IWASKIW	LUBOMYR	VENICE	FL
10	CHOMYN	STEVEN	ROCKY HILL	CT
	HRECZUCK	RUSSELL	BLACKSTONE	MA
	KLUFAS	ADRIAN	BRIDGEPORT	CT
	KOWALCHYN	TED	SCOTCH PLAINS	NJ
	SAWCHAK	JURIJ	RYDAL	PA
	SZYMANSKYJ	IRENE	SCHILLER PARK	IL
5	KALMAN	NINA	FORT COLLINS	CO
	KOROPEY	NINA	JOHNSTON	RI
	KOWERKO	O.	CHICAGO	IL
	KRYSA	DANIEL	POMPANO BEACH	FL
	OCKERBY	RENATA	BUSKIRK	NY
	SANTOS	OLGA	ATTLEBORO	MA
	TYROL	THOMAS	SAUGERTIES	NY

**Total: \$1,185.00**

*Щиро дякуємо всім жертводавцям на пресовий фонд „Свободи“!*

# Майбутнє своєї родини забезпечте тепер!

**Придбайте\*:**

- **ЖИТТЄВЕ СТРАХУВАННЯ (LIFE INSURANCE)**
- **АНУЇТЕТИ (ANNUITIES)**
- **ВИВІНУВАЛЬНІ ГРАМОТИ (ENDOWMENTS)**

\* Наявні не в усіх штатах.



**Звертайтеся до нас:**

Продажі – 888-538-2833 ext. 3055  
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Загальні інформації – 800-253-9862  
[www.UkrainianNationalAssociation.org](http://www.UkrainianNationalAssociation.org)  
[facebook.com/UkrainianNationalAssociation](https://facebook.com/UkrainianNationalAssociation)





# В Києві освячено Патріярший собор Воскресіння Христового



Вірні на тлі новоосвяченого Патріяршого собору Воскресіння Христового. (Фото: Іко Лабунька)



Служителі, на чолі з Патріярхом Святославом, освячують воду в Дніпрі. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)



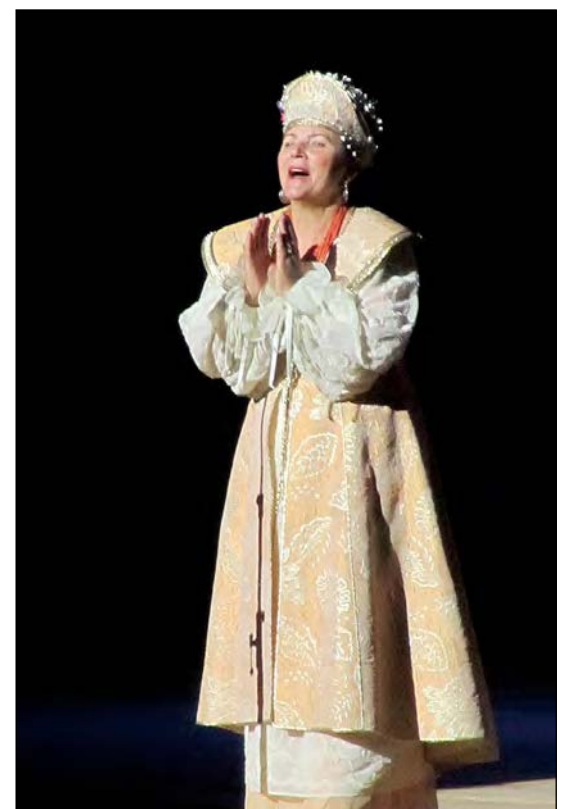
Діти в народних строях у процесії. (Фото: Іко Лабунька)



Вірні з Тернопільсько-Зборівської Архидієцезії під час освячення собору. (Фото: Зенон Завада)

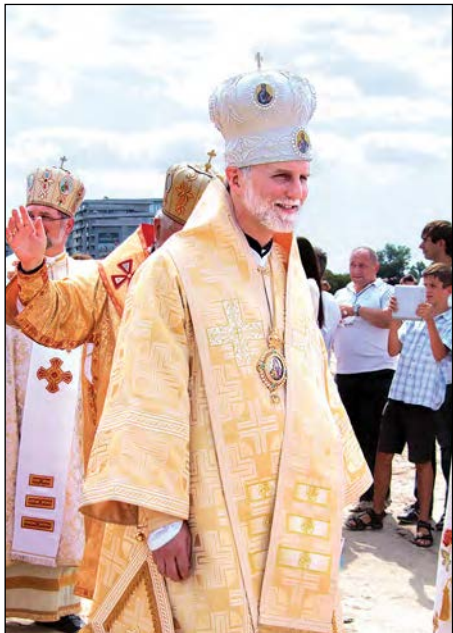


Під час урочистого концерту в Палаці «Україна» виступає хор. На другому плані – фотографія нового собору. (Фото: Іко Лабунька)



На концерті співає Ніна Матвієнко. (Фото: Іко Лабунька)





Єпископ Борис Гудзяк в процесії до собору. (Фото: Іко Лабунька)



Ієрархи під час Богослуження. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)



Патріарх Святослав освячує престол. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)



Прочани фотографуються на тлі собору. (Фото: Зенон Завада)



Прочанин з Польщі. (Фото: Зенон Завада)



Євгенія Литвін приїхала з Буенос-Айресу. (Фото: Зенон Завада)



Вірні моляться на площі біля собору. (Фото: Зенон Завада)



На площі довкола храму були встановлені гучномовці та два великі екрани, які трансливали Архиєрейську Божественну Літургію та Чин освячення Патріаршого собору. (Фото: Зенон Завада)





Делегати на конгрес із США (зліва): Степан Качурак, Рома Лісович, Михайло Козюпа, Юрій Симчик, Зенон Галькович.



На відкритті конгресу (зліва): Арсеній Яценюк, Михайло Ратушній, Віталій Кличко, Олег Тягнибок. (Фото: www.facebook.com/Vitaliy.Klychko)

## У Львові відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

го головну доповідь виголосив президент SKU Євген Чолій.

„Усі наші зусилля є і будуть зосереджені на євроінтеграції України, – заявив президент SKU. – Україна мусить зробити здоровий вибір, а для нас здоровий вибір – це увійти до Європейського союзу. Ми бачимо країни, які до входження в ЕС були менш перспективними, як і Україна, але сьогодні вони у значно кращому стані“.

Назгал Є. Чолій позитивно оцінив попередню каденцію проводу SKU: „Ми досить конкретно

висували питання євроінтеграції України на європейських форумах, зверталися до європейських структур та ООН, була парафрована угода про асоціацію та спрощено візовий режим з ЕС для українців – це теж частково є нашим досягненням“.

Щодо роботи з діаспорою, найбільшим досягненням Є. Чолій вважає повернення українцям Народного дому у Перемишлі, який було конфісковано ще під час акції „Вісла“. Також SKU вдалося запобігти закриттю української школи у польському селі Мокри та Бібліотеки української літератури у Москві.

Три теми, важливі для світового українського суспільства, були обговорені під час круглих столів, а саме „Євроінтеграція – запорука неза-

лежності України та сприяння її демократизації“, „Світове українство у просуванні спільних інтересів“ та „80-та річниця Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні“.

Привітання конгресові прислала Юлія Тимошенко. Вона закликала: „Для нас зараз немає більшого пріоритету, ніж укладання угоди між Україною та Європейським союзом про політичну асоціацію та всеосяжну зону вільної торгівлі. Знайте, що для мене це не питання моєї волі чи неволі. Це питання існування нашої держави, адже саме долучення до Європейського союзу гарантуватиме нашу незалежність і забезпечить Україну від повернення до новітньої імперії. Наш історичний європейський вибір ми повинні закріпити перемогою демократичних сил на президентських виборах 2015 року та рухатися далі до повноправного членства України в ЕС. Всі болісні висновки, які нам слід було зробити з досвіду 2005-2010 років, – зроблені. Три опозиційні парламентські сили вже уклали публічну угоду про повну координацію своєї діяльності під час майбутніх президентських виборів 2015 року. Немає ані дня, ані години, щоб я не думала над проектом майбутнього нашої держави, над кожною деталлю пляну змін в Україні після перемоги демократичної опозиції на президентських виборах“.

Обрано керівні органи SKU в такому складі: Є. Чолій – президент (Канада), Ярослава Гортяні – перший заступник президента (Угорщина), Оріся Сушко – другий заступник президента (Канада), Петро Штик – третій заступник президента (Франція), Стефан Романів – генеральний секретар (Австралія), Богдан Ватраль – фінансовий референт (США), Зенон Потічний – скарбник (Канада).

Від імені української діаспори SKU висловив щире подяку мешканцям Львова за їхнє тепле прийняття, голові обласної адміністрації Вікторові Шемчукові, деканові Національного університету „Львівська політехніка“ Юрієві Бобалові та директорові Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірині Ключковській.

„Закордонне українство є впливовою силою, що сприяє утвердженню позитивного міжнародного іміджу України, – заявив 27 серпня Президент України Віктор Янукович на зустрічі з президентом SKU Є. Чолієм. – Дуже важливо, що українці за кордоном, об'єднані в Конгрес, мають можливість не лише відчувати ситуацію в Україні, а й мати певний вплив“. В. Янукович привітав Є. Чолія з успішним проведенням X Світового конгресу українців. (SKU, Радіо „Свобода“, Медіа-портал Vidia)

## Європа тримає...

(Закінчення зі стор. 4)

ку американські компанії зможуть використовувати Україну як базу для виробництва та обслуговування всього європейського ринку. Це надзвичайна можливість. Я знаю, що на мій коментар була реакція.

Українці спостерігають, що відбувається з іншими країнами, які долучилися до Митного союзу, спостерігають за можливостями, які демонструє Європа. Думаю, що українці роблять висновки, схожі на ті, про які я говорю. Зближення відносин з ЕС не обмежує альтернативи, а лише розширює.

# Знижка на ЕЛЕКТРОННУ версію „Свободи“

Відділ передплати: 800-253-9862 дод. 3042

Щоб передплатити ЕЛЕКТРОННУ версію „Свободи“ телефонуйте 800-253-9862 дод. 3042



## НОВІ ВИДАННЯ

### Про діаспору – все повніше

В Донецьку у видавництві „Східній видавничий дім“ у другій половині 2012 року вийшло унікальне науково-довідкове видання „Українська діаспора: літературні постаті, твори, бібліографічні відомості“, яке вміщує важливі інформації про 1,000 поетів, прозаїків, літературознавців української діаспори. У часовому вимірі охоплено XIX-XXI ст.

У книзі подано відомості про українських письменників діаспори: біографічні факти, творчу діяльність, довідкові та літературно-критичні матеріали, що допоможуть в опрацюванні необхідної літератури та осмисленні їхньої багатогранної художньої творчості. Видання підготовлене і здійснене під егідою Донецького відділення Наукового Товариства ім. Шевченка, Донецького відділення Товариства „Україна-Світ“, Українського культурологічного центру міста Донецька. Праця має енциклопедичний характер і призначена як для фахівців-філологів, так і широких кіл читачів, які цікавляться художньою літературою, розмаїтим літературним процесом української діаспори.

Керівник проекту і відповідальний за випуск – проф. Володимир Білецький. Автор-укладач – проф. Віра Просалова. Книга видана за результатами конкурсу проектів Донецької обласної державної адміністрації у 2012 році. Докладнішу довідку можна одержати за адресою: ukcdbl@stels.net

Нужче вміщуємо відгук доцента Донецького Національного університету Ольги Хамедової на це видання.

Творчість української діаспори – вже відкритий материк у літературознавчому світі, проте ще глибоко не досліджений, з багатьма „білими плямами“. Віра Просалова – один з тих „золотошукачів“, які відкривають скарби цієї terra incognita, її дослідницькі пошуки втілені в док-

торській дисертації „Празька літературна школа: текст, контекст, інтертекст“. Гідним продовженням цієї шляхетної справи стала її нова книга „Українська діаспора: літературні постаті, твори, біографічні відомості“.

Авторка цього словника-довідни-

ка виконала величезну роботу: старанно і скрупульозно збирала, систематизувала біографічні і бібліографічні відомості про письменників, глибоко і неупереджено проаналізувала їхню творчість у контексті українського літературного процесу.

Цілком вмотивовано і логічно, що словникова стаття складається з трьох частин: спочатку подана інформація про життєвий і творчий шлях культурного діяча, потім – відомості про його видані твори, остання частина – перелік літературознавчих джерел. Така структура дає цілісне уявлення про рівень представлення певної постаті, його творчої діяльності у сучасному літературознавстві. За довідковим виданням В. Просалової можна зробити висновки, що лише деякі письменники (Володимир Винниченко, Євген Маланюк, Віктор Петров та інші) перебувають у центрі уваги дослідників, а творчість переважної більшості – поза науковою сферою.

Цікаво, що автор представляє у новому світлі деяких відомих діячів політики і культури, відкриває невідомі широкому загалу аспекти їхньої діяльності. Наприклад, про ролі Симона Петлюри в українській історії написано чимало, проте його художньо-документальні і публіцистичні твори не проаналізовані грун-

товно. Таким чином, автор цієї книги наголосила на важливому завданні майбутніх дослідників – необхідності належної оцінки творчої діяльності митців діаспори в контексті української культури.

Провідна ідея книги – варта пошанування та людина, яка не тільки не втратила національного свідомості, але й зформувалася як український мистець в умовах еміграції.

Словник-довідник В. Просалової знайде собі гідне застосування і у вищій, і в середній школах. Книга допоможе фахівцям вищої школи при викладанні основного курсу історії української літератури студентам гуманітарних спеціальностей. Вчителя середньої школи словник зорієнтує в темі „Українська література за межами України“. Ця ніга також може стати основою спеціальних та факультативних курсів для класів філологічного напрямку середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, колегіумів.

Творці української літератури прагнули зформувати свого читача в умовах еміграції, проте сподівалися і на потенційних майбутніх читачів у вільній Україні. Книга В. Просалової повернула із забуття митців української діаспори, їхні твори. Вони повернулися додому, тепер назавжди.

Донецьк

## 20 чеських книжок про Закарпаття – все ще невідомі

Олександр Гаврош

Ми любимо нарікати, що нецікаві світові. А тим часом навіть не знаємо чимало з того, що світ написав про нас. Як, наприклад, у випадку з чеською літературою.

Цілих 20 років – від 1919-го до 1939-го – Закарпаття входило до складу Чехословаччини. Маловідомий край викликав велику цікавість чеських інтелектуалів, які присвятили йому чимало праць.

У 1985 році випускник Празького університету філолог Віктор Будін захистив дипломну роботу на тему „Образ Закарпаття у чеській літературі і публіцистиці“, яка згодом вийшла окремою книжечкою.

Так от, за 1919-1945 рік В. Будін нарахував 23 окремі прозові книжки, написані чеськими авторами на закарпатську тематику. (Практично щороку – по книжці). Подано їх тут повністю, бо цей перелік в Україні невідомий:

Іван Ольбрахт – „Про любов до Батьківщини, начальство та інші сумнівні поняття“ (1919 рік); Алоїз-Кветослав Одерський – „Данило та Ілка“ (1922); Ярослав Дурих – „Чарівний ліхтар“ (1926); Ярослав Губалек – „3 тіней карпатських лісів“ (1926); Карел Чапек – „Баляда про Юрка Чупу“ (1929); Йозеф Спілка – „Бронза“ (1929); Владислав Ванчура – „Останній суд“ (1929); Ян Врба – „Душа в горах“ (1931); Іван Ольбрахт – „Земля без імені“ (1932); Вашек Каня – „Підкарпаття“ (1932); Зденек-Матей Кудей – „Гуцульська республіка“ (1932); Карел Чапек – „Гордубал“ (1933); Станіслав-Костка Нейман – „Едельвейси з Попа-Івана“ (1933); Іван Ольбрахт – „Микола Шугай, розбійник“ (1933); Міла Валентова – „Петро“ (1933); Станіслав-Костка Нейман – „Чехословацька подорож“ (1934); Іван Ольбрахт – „Гори і століття“ (1935); Р. Гордон, В. Младий – „Самі. (На Сході Республіки –

тиша)“ (1936); Йозеф Кнап – „Пуста“ (1937); Іван Ольбрахт – „Голет в долині“ (1937); Ярослав Дурих – „Прогулянки по рідному краю“ (1938); Юліус Комарек – „Лови в Карпатах“ (1942).

З названих авторів троє є класиками чеської літератури – К. Чапек, В. Ванчура та І. Ольбрахт. Ще декілька були відомими постатями літературного процесу міжвоєнного часу. І тільки кілька імен нічого не скажуть сучасному читачеві.

Однак, українською мовою з цих 23 прозових книжок перекладено усього п'ять: чотири Ольбрахтові – „Микола Шугай, розбійник“, „Голет в долині“, „Земля без імені“, „Гори і століття“ та роман К. Чапека „Гордубал“. Тобто, навіть з того, що написано про нас, ми спромоглися донести до свого читача якихось 20 відс. Ба, навіть не доперекладали й усі твори про себе того ж К. Чапека та І. Ольбрахта! А це ж близька слов'янська мова, а не якась рідкісна і екзотична для нашої філології!

Після війни, коли Закарпаття воз'єдналося з Україною, зацікавлення до нього з боку чеських письменників помітно вщух, хоча й дали траплялися книжки на закарпатську тематику. Зокрема можна назвати репортажі Яроміра Томека про повонення Колочаву, видані окремою книжкою у 1985 році.

Ще гірше стало після розпаду Чехословаччини на початку 1990-их років. Як тільки кордон Чехії відсунувся на сотні кілометрів, Закарпаття стало занадто далеким і нецікавим. Тільки зараз почалася робота над першим виданням чеської книжки на закарпатську тематику за часів незалежності України. Її автор – відомий чеський журналіст Рене Кочік, який закінчив україністику у Брно і регулярно відвідує Срібну Землю з 1994 року. Це також буде збірка репортажів про легендарну для чехів Колочаву, але вже часів незалежності.

Отож навіть той масив прози, який про нас є в іншій літературі, ми не те, що не прочитали, а навіть не можемо скласти його повний

перелік. Подібна ситуація, гадаю, і з угорською літературою, поль-

(Закінчення на стор. 14)

### Осінні та Різдвяні Курси і Заняття В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ 2013 р.

#### ПОЧАТКОВИЙ КУРС ТКАЦТВА

Чотири заняття для дорослих та для дітей від 12 років. На малому верстаті учасники будуть вивчати основні ткацькі техніки. До кінця курсу кожний студент виробить свою власну текстильну тканину. Заняття відбуватимуться по суботах, 14 вересня – 12 жовтня (окрім 5 жовтня), 10:00 ранку – 12:30 по пол. Оплата за курс\*: Дорослі – 60 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 50 дол.; діти від 12 до 16 років – 30 дол.

#### КУРС ВИШИВАННЯ

Вісім занять для дорослих та для дітей від 10 років, пристосованих як для початківців, так і для вишівальниць з певним досвідом. Будуть лекції з історії, техніки і естетики української вишивки. Заняття відбуватимуться по суботах, 14 вересня – 9 листопада (окрім 5 жовтня), 1:00 – 3:30 по пол. Оплата за курс\*: Дорослі – 60 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 50 дол.; діти від 10 до 16 років – 30 дол.

#### КУРС ВИРОБЛЕННЯ ГЕРДАНІВ

Чотири заняття для дорослих та для дітей від 12 років. Ці сільні традиційні нашійні прикраси з дрібних намистин носили з народним убранням в різних районах України. Заняття відбуватимуться по суботах, 19 жовтня – 9 листопада, 10:00 ранку – 12:30 по пол. Оплата за курс\*: Дорослі – 40 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 35 дол.; діти від 12 до 16 років – 15 дол.

#### УКРАЇНСЬКІ РІЗДВЯНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і студентів від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими різдвяними традиціями та практично навчаться пекти калачі і киші. Дата: субота, 7 грудня, 10:00 ранку – 1:00 по пол. Оплата за заняття\*: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.

#### ПРИКРАСИ НА ЯЛИНКУ

Діти від 7 років і дорослі матимуть нагоду навчитися робити традиційні прикраси на ялинку з намистин, орхів, кольорових стрічок і паперу. Приємне заняття для цілої родини! Дати і години занять: в суботу, 14 грудня, від 2:00 до 4:00 по пол. або в неділю, 15 грудня, від 11:00 ран. до 1:00 по пол. або від 2:00 до 4:00 по пол. Оплата за одне заняття\*: дорослі – 15 дол.; студенти віком від 12 років і пенсіонери – 10 дол.; діти від 7 до 12 років – 5 дол.

\* Члени Музею дістають знижку 10%! За дальші інформації і зареєструватися, звертайтеся телефонічно: 212.228.0110.



The Museum's traditional folk arts program is made possible by the New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew Cuomo and the New York State Legislature.



The Museum's traditional arts program is supported in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.



#### УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

222 East 6th Street  
New York, NY 10003  
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947  
info@ukrainianmuseum.org  
www.ukrainianmuseum.org

Оплата включає вступ на виставку Музею.

Години Музею:  
від середи до неділі  
11:30 ранку – 5:00 год. по пол.



## ПОСТАТІ

## На честь 100-річчя Антоніни Горохович

Інна Нагорна

РІВНЕ. – 2-3 березня обласна організація Союзу українок провела академію на вшанування пам'яті почесної представниці Союзу українок і Пласту, дослідниці української літератури і видатної діячки пластового руху Антоніни Горохович, яка багато працювала для України, хотіла бачити український народ сильним і вільним.

Звучали поезії у виконанні заслужених артистів України Галини Цюмик та Галини Топоровської. На виставці книг з серії „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному“ була книга А. Горохович „Багатшати душею“, яка вийшла в Україні вперше у 2011 році в музеї У. Самчука. 3 березня виповнилося 100 років від дня її народження.

Народилась А. Горохович в селищі Великі Межирічі, на Рівненщині. Після закінчення у Рівному української гімназії працювала в Союзі українок Волині, захоплювалась літературою. В ті часи освітньо-громадську працю заборонив польський уряд і А. Горохович виїхала до Львова, де стала студенткою філологічного факультету Львівського університету. Друга світова війна перервала її навчання.

Виїхавши до Німеччини, дівчина закінчила агрономічні студії в Мюнхені і Регензбурзі. На еміграції вона віддано працювала в Пласті, виконуючи обов'язки головної референтки Уладу Пластових Новачок. Коли



Інна Нагорна розповідає про книгу Антоніни Горохович „Багатшати душею“.

приїхала до Канади 1949 року, продовжила працю в Пласті, учителювала в українських школах і на курсах українознавства, навчалася в Оттавському університеті.

У 1963-1990 роках А. Горохович творчо співпрацювала з Союзом українок Канади, з журналом „Промінь“, майже в кожному його числі друкуючи статті на літературні та громадські теми під псевдонімами Уляна Пелех, Волинянка, Сестричка

Уля та іншими.

У 1968-1981 роках була членкою редакційної колегії пластового журналу „Юнак“. З 1971 року редагувала журнал для дітей „Готуйсь“ та журнал „Пластовий шлях“. Публікації письменниці можна було читати у „Свободі“, „Новому шляху“, „Українському голосі“, „Літописі Волині“. Вона була членкою редколегії літературного журналу „Нові дні“.

Серед виданих праць А. Горохович

– педагогічна книжка „Батьки і діти“ (1965), дослідження „Діалог у стилі Лесі Українки“ (1978), „Поетика Лесі Українки і її афоризми“ (1980), „Від розстріляного до замученого відродження“ (1988).

Коли 11 грудня 1989 року в Торонто, в залі Українського національного об'єднання, відбувався вечір на пошану А. Горохович, на сцені був напис: „Вітаємо Вас, дорога Тоню!“, який свідчив про вияв сердечної приязні учасників імпрези (а в залі було понад 300 осіб) до громадської діячки, учительки, журналістки, письменниці, наставниці молоді і редактора пластових видань.

Всупереч обставинам життя, А. Горохович вперто йшла до здобуття ґрунтовної філологічної освіти, і 6 жовтня 1967 року, вже 54-літньою, захистила магістерську працю на Славистичному відділі Оттавського університету в Канаді. Її шанував Улас Самчук, і коли його обирали головою якогось громадського комітету, то він наполіг, щоб секретарем комітету була А. Горохович, яка мала організаторські здібності.

А. Горохович неодноразово приїздила в Україну, відвідувала сім'ї репресованих, допомагаючи їм морально й матеріально. У „Літературній Україні“ від 15 серпня 1978 року читаємо: „Зійшовши з літака, пані Горохович поспішає до деяких своїх „друзів“, таких, як Н. Світлична чи М. Коцюбинська, щоб розказати їм про антирадянську діяльність зарубіжних оунівських організацій“.

А. Горохович померла 3 квітня 1997 року в Торонто, похована в Україні.

## УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ПРОЄКТ „РІЗДВЯНІ КАРТКИ“ –  
КОНКУРС ДЛЯ ДІТЕЙ

Щойно кінець серпня, і вже плануємо проєкт „Різдвяні картки“. Можливо Ви думаете, що то завчасно, але цього року УНСоюз пригортається з новою ідеєю, щодо проєкту – „Різдвяні картки“. УНСоюз ласкаво заохочує і дає можливість дітям взяти участь у цьому проєкті та вислати свої малюнки на тему „Українське Різдво“ для репродукції. Просимо перечитати всі вказівки.

УНСоюз запрошує учасників: група 1 – діти у віці 6-12 років, група 2 – діти у віці 13-18 років, брати участь в проєкті різдвяних карток УНСоюзу. Для репродукції приймаємо оригінальні твори, вибрані до видруку комітетом судів. Тематика творів повинна зображувати ідею українського Різдва. Вибрані твори будуть включені в різдвяні проєкти УНСоюзу. Щороку понад 150,000 карток вислано до громади. Весь дохід з продажі різдвяних карток призначений на розвиток Союзівки, додатково декотрі датки призначені на „Свободу“, „Український Тижневик“, та Український Народний Фонд при УНСоюзі. Вибрані картки будуть розміщені також в газетах УНСоюзу – „Свобода“ та „Український Тижневик“.

## Просимо перечитати всі вказівки та правила:

1. Вибрані твори відображатимуть українське Різдво.
2. На зворотній стороні картки слід подати ім'я, адреса та техніка молодих мистців.
3. Один оригінал від мистця буде прийнятий на конкурс. Розмір твору не більший як 8.5 X 11. Твори будуть зменшені на картках.
4. Кожний твір мусить бути відповідно підписаний – ім'я, повна адреса, телефон, електронна адреса, друківані на зворотній стороні твору, та виповнена анкета конкурсу.
5. Приймаємо твори різних жанрів, олівні, акварелі, кредки, кольорові олівці на білому папері. Яскраві кольори найліпше друкуються.
6. Твори не будуть повернені мистцям, вони залишаться власністю УНСоюзу.
7. УНС має право репродукувати картки без жодного гонорару, а мистець відмовляється від авторських прав.
8. Переможці конкурсу будуть повідомлені не пізніше, як 28 жовтня 2013 року.
9. Приймаємо твори до 15 жовтня 2013 року. Спізнені експонати не будуть прийняті. Просимо надіслати твори до Оксани Тритяк на адресу: Ukrainian National Association, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054, attn. O. Trytjak; електронна адреса: oksana.trytjak@verizon.net, тел. 973-292-9800 дод. 3071. www.UkrainianNationalAssociation.org/ChildrensChristmasCardContest/
10. Рішення суддів буде остаточним.
11. Весь дохід призначений на освітні, культурні та молодіжні програми на Союзівці.
12. Датки можна відраховувати від податку, як призначено законом.

## 20 чеських...

(Закінчення зі стор. 13)

ською, німецькою, румунською. Книжок (до того ж –вартісних!) про Україну доволі. Просто треба вміти з горіха вилущувати зерня.

Але для початку треба хоча б ту крилату гілку пригнути, аби позбирати плоди...

Ужгород

## Цікавий детектив...

(Закінчення зі стор. 8)

Впадає у вічі багатство інформацій про життя різних народів, народностей і племен Радянського Союзу: для цього напевне авторів довелось дуже багато прочитати і почути порад від різних знавців.

На жаль, у праці трапились деякі неточності. Ні Тарас Шевченко, ні Іван Франко не мали жодного відношення до радянської влади. Також 988 рік є історичною датою хрещення Русі-України. Безпотрібно автор вживає нецензурних висловів. На англійське окреслення „whore“ подає українською мовою, латинською азбукою, „surba“ – замість „surva“. Цих незначних неточностей можна було оминати, з'ясувавши їх з українськими істориками і мовниками.

Названі огріхи ні в якому разі не зменшують вартості твору. „Хлопець з четвертого реактора“ – це справді цінний вклад письменника українського походження в американську літературу. У цьому ключі можна назвати авторів, що народились в США і пишуть англійською мовою, – Аскольда Мельничука, Олександра Мотилу, Ксеню Рихтицьку, а з музичної творчості – солістку Христину Сливоцьку, диригента Марію Кузьму. З політичної літератури – Адріяна Каратницького й інших. Їхня творчість є видимим вкладом в американську культуру.

Книжку О. Стельмаха „Хлопець з четвертого реактора“ можна набути у крамничці Українського музею в Нью-Йорку (при 6-ій вулиці). Ціна 15 дол.

Нью-Йорк



# Молодь навчали у таборі „Відвага“ в Ковалівці

Сергій Кузан

КОВАЛІВКА, Полтавська область. – Всеукраїнський вишкільний табір „Відвага“ ім. Івана Гавди, який відбувся 1-12 серпня, організував Молодіжний Націоналістичний Конгрес (МНК). До табору прибули близько 100 юнаків та дівчат з Львова, Тернополя, Чернівців, Києва, Полтави, Сум, Харкова, Луганська, Дніпропетровська, Донецька та інших міст України.

Всеукраїнська молодіжна громадська організація МНК була створена 10 лютого 2001 року з ініціативи Організації Українських Націоналістів (революційної) для вишколу членства, захисту прав та інтересів української молоді, пропаганди ідей українського націоналізму.

Таборовики прослухали лекції, присвячені мандрівництву, табірництву та виживанню в природі, навчалися орієнтування на місцевості, основам громадської діяльності. Діяла виставка „Армія нескорених“, присвячена боротьбі Організації Українських Націоналістів

та Української Повстанської Армії. Свою фізичну вправність таборовики доводили у численних змаганнях та спортивних іграх, зокрема з регбі, кікбоксінгу, смуги перешкод, теренової гри, сплаві на каяках та ін. Був також окремий карний рій, куди потрапляли таборовики за різні порушення і нелегкою працею виборювали право повернутися до свого рою.

Невід'ємною частиною були перегляди фільмів та вечірні ватри, де учасники співали повстанських та стрілецьких пісень, обмінювалися листами – усі дні діяла „Таборова пошта“.

Після таборування учасники поклали квіти до пам'ятника Запорізьким козакам, що в Полтаві.

Молодіжний Націоналістичний Конгрес подякував за сприяння у проведенні „Відваги“ Лізі Українок Канади, Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові, іншим жертводавцям.

Сергій Кузан – голова Молодіжного Націоналістичного Конгресу.



Екскурсія на виставці „Армія нескорених“.



Учасники табору „Відвага“ ім. Івана Гавди.

**Привіт зі Школи Булавних**  
Гантер, НІЙ  
22.VI- 4.VII.2013

ЗТВ гед. Катка Кудимович, цп  
- фотодарост -

ст.пл. АННА Вейленц, кп  
- писар -

ст.пл. АРЕТА БУЛАН  
- вишкіл бунчужних -

ст.пл. ЛЕСЯ Рудус, ЗР  
- вишкіл бунчужних -

П.Роз. ОКСАНА АНДРОШИВА  
П.Роз. МІЛАНА ЖИГАЛІСЬКА  
ст.пл. ОЛЕСЯ Білаш  
П.Роз. ІРИНА СІВІРОВА  
ст.пл. МУСЯ ОЖОНІВ  
П.Роз. МАРТА АНТОНІВ

ст.пл. РОСОЛІНА Залучен, Кп  
- командир -

ст.пл. ХРИСТИНА Залучен  
- інструктор -

ст.пл. ЗОЯ РІПЕЦЬКА  
- вишкіл бунчужних -

ст.пл. ЛЮДМИЛА ШИШКА  
- вишкіл бунчужних -

ст.пл. ВІР  
ІРИНА МЕЛЬНИК  
ст.пл. НАТКА ОЖОНІВ  
ЗТВ ОЛЕСЯ ФЕДІШКА  
ст.пл. ВІР КАТУ ТОМКО

П.Роз. ОКСАНА АНДРОШИВА  
ст.пл. ВІР ОЛЕСЯ ЛЕВІЦЬКА  
ст.пл. ХРИСТИНА ВІР  
П.Роз. ІРИНА СІВІРОВА

Школа булавних, Гантер, Нью-Йорк.

## Привіти з літніх Пластових таборів

**ПРИВІТ!**  
від усіх таборовиків  
**Лісової Школи 52-13**

Старшина  
П.Роз. АРНО МОНІК, П.Роз. СОМ  
КОМАНДАНТ

Вишкіл Булавних  
ст.пл. СКОВ КОВАЛІВ ДУБОВЕ, ОЗО  
П.Роз. ТРИКОПІЙ ДУДКА

Вишкіл Бунчужних  
ст.пл. СКОВ ЛЮДМИЛА МОНІК, П.Роз. С.КА. СКОВ Р. БУДЗИК, ОЗО  
ст.пл. МАКСИМ БОЙКО

П.Роз. ДАНИЛО ЗАХАРЧУК, ГАРТУН  
ОБОЗНИК

П.Роз. МІХАЙЛО АНТОНІВ  
П.Роз. ІГОРЬ ДІВІЛКА

ст.пл. БОГДА ХАТЮРСЬКИЙ  
ст.пл. СКОВ ДІМІТРО КИРИЧЕНКО

ст.пл. СКОВ БОГДА БІЛІШКО  
ст.пл. СКОВ МІХАЙЛО КУРИЧ

ст.пл. СКОВ ОКСАНА КОТІВ  
ст.пл. СКОВ ОКСАНА ПІСАРОВИЧ

П.Роз. ІРИНА ТРИКОПІЙ

ОСТАТТ:  
ст.пл. СКОВ БОГДА КИРИЧЕНКО  
ст.пл. СКОВ МІХАЙЛО КУРИЧ  
ст.пл. СКОВ ОКСАНА КОТІВ  
ст.пл. СКОВ ОКСАНА ПІСАРОВИЧ  
П.Роз. ІРИНА ТРИКОПІЙ

від 22 червня до 5-го липня 2013 р., Гантер, НІЙ, ЗСА

Лісова школа 52-13. Вишкіл булавних, Гантер, Нью-Йорк.



## ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

### Година пам'яті Богдана Лепкого

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 22 липня в музеї Богдана Лепкого відбулася година пам'яті – до 72-ої річниці відходу у вічність славного земляка. Було запалено свічку пам'яті.

Вінок квітів до пам'ятника Б. Лепкому поклали лавреати премії Братів Лепких Надія Волинець,

Надія Дирда і Ярослава Мазурак. Про творчу й громадську діяльність, останні роки життя Б. Лепкого, його пошанування розповідали у виступах працівники музею, вірші поета читали Тетяна Лапунька і Тарас Андрійв.

Завершилася зустріч спільною фотографією біля пам'ятника Б. Лепкому та виконанням його пісні „Журавлі“.



Учасники зустрічі біля пам'ятника Богданові Лепкому в Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

### Одеська юнь добре козакує



Гостей музею вітали юні співаки та музиканти. (Фото: Сергій Горицьвіт)

Сергій Горицьвіт

ОДЕСА. – Музеєві історії й розвитку українського козацтва Молодіжної паланки „Чорноморського округу Козацтва Запорозького“ 25 березня виповнилося п'ять років. Директором його є отаман Молодіжної паланки Сергій Шпак.

Свідками 600-річної історії міста є старовинні мечі, списи та багнети, що зберігаються у музейних вітринах. А нещодавно художник Анатолій Утюжников доповнив експозицію діорамами „Штурм Хаджибейської фортеці“ та „Козацька застава на Шкодовій горі“.

Музей створив філію у школі ч. 77, фолкльорний гурт, гуртки традиційного українського вишивання та петриківського розпису.

### 22 команди брали участь у зборі „Джура“

Євген Корецький

ДУБНО, Рівненська область. – Найкрасивіша природна місцина міста з назвою „Острівок“ стала базою для Всеукраїнського збору



Учасники гри „Джура“. (Фото: Євген Корецький)

„Джура-2013: Волинська Січ“, на який 8 липня приїхали з усієї України 22 команди – понад 300 школярів, які стали фіналістами обласних змагань і протягом 10 днів виборювали перемогу на всеукраїнському рівні.

Вони брали участь у конкурсах, в історично-пізнавальній грі „Відун“, надавали медичну допомогу, долали смуги перешкод, показували вміння орієнтуватися на місцевості, змагалися в мистецькому конкурсі „Ватра“ і козацькому турнірі „Лави на лаву“.

Військово-спортивна патріотична гра „Джура“ в Україні проводиться п'ятий рік поспіль.

### Змагалися найсильніші чоловіки

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – 18 серпня відбулося змагання стронгменів за Чашу України, яке зібрав 40 силачів з України, Росії й Молдови. Спортівці пересували велетенське колесо, переносили на 20 метрів „коромисло“ вагою понад 300 кілограмів, піднімали 100-кілограмову колоду, бігли 40 метрів з валізами вагою до 130 кілограмів, піднімали штангу вагою 250 кілограмів.

Переможцями в трьох вагових категоріях стали Олег Пилип'як і Павло Краснов зі Львова, Павло Костенюк з Чернівців. Головним суддею змагань був Василь Вірастюк, найсильніша людина світу, почесний президент Федерації стронгмену України.



Під час змагань найсильніших чоловіків. (Фото: Євген Цимбалюк)

### Фестиваль середньовічної культури

Марта Осадца

УРИЧ, Львівська область. – 2-4 серпня відбувся восьмий фестиваль середньовічної української культури „Густань“, на який приїхали реконструктори старовини з Тернополя, Києва, Харкова, Івано-Франківська, Чернівців, а також з Польщі та Литви.

Воїни-лицарі зійшлися у поєдинку під скелями, на яких від IX до XVI ст. височіла фортеця, були митниця та оборонний пункт Київської Русі. У програмі фестивалю були старовинні танці, турніри та штурм фортеці.

Густань – наскельний оборонний комплекс, пам'ятка архітектури.



Двобій лицарів в Густані (Фото: ЗіК)

### Церква провела дитячий табір

Євген Цимбалюк

МЛИНІВ, Рівненська область. – При Свято-Михайлівському храмі діє недільна школа, яка 9-11 липня з благословення Архієпископа Рівненського і Острозького Української Православної Церкви Київського патріархату Іларіона орга-

нізувала християнський табір при Свято-Георгіївському чоловічому монастирі на „Козацьких могилах“.

Таборовики брали участь у відправах в монастирі, а на освяченні хреста в селі Пляшева дитячий хор храму виконав духовні піснеспіви. Відбулися різноманітні конкурси, екскурс в історію Козаччини.



Вечірня настанова юним таборовикам. (Фото: Євген Цимбалюк)



# Ігор Раковський був вірним Україні

Про смерть мого приятеля св. п. Ігоря Раковського 27 червня мене повідомив о. д-р митрат Іван Дацько. З покійним нас в'язала довголітня співпраця у різних проектах державного, музичного, релігійного і політичного значення. І. Раковський був енергійною і діловою людиною, українським патріотом. Його усі знали в Нью-Йорку і він усіх знав.

Наша перша зустріч відбулася на Союзівці, де він співав з своєю оркестрою. Мав дуже гарний голос. Ми зразу подружилися, бо він був легкий у спілкуванні. Згодом він познайомив мене з своїм батьком, який працював у „Самопоміч“, та мамою, як була активною у жіночій організації Нью-Йорку. Після цієї зустрічі ми часто зустрічалися, бо я часто відвідував Нью-Йорк, працюючи на найбільших кораблях світу „Квін Елізабет І“ та „Квін Мері І“. Так дійшло до тісної дружби та співпраці у різних проектах, деякі з яких варто згадати.

1985 року відбулося перше міжнародне концертне турне хору „Думка“ під керівництвом Семена Комірного. Хор виступив у Великобританії, Німеччині, Франції та Австрії з великим успіхом.

У 1988 році хор „Думка“ виступив у спільному концерті в найбільшій залі Албертголу в Лондоні спільно з хором 1000-ліття з Великобританії (головний диригент Ярослав Бабуняк), Візантійським хором з Голландії д-ра Мирослава Антоновича, дівочим хором „Веснівка“ з Торонто під керівництвом Галини Квітки-Кондрацької, та народним балетом „Орлик“ під керівництвом Дмитра Парадика та Марії Бабич. Концерт був присвячений 1000-річчю хре-

щення Руси-України. Зала на 5,300 місць була ущерть повна. Майже 400 голосів виконали програму музичних творів.

У 1989 році відбувся концерт з нагоди 95-річчя Українського Народного Союзу та 40-річчя хору „Думка“ у Авері Фішер Гол Лінкольн-центру Нью-Йорку. Я був запрошений на цей концерт як конференсьє. І. Раковський був головою хору.

1991 рік. Повернення Верховного архієпископа Української Греко-Католицької Церкви Мирослава-Івана Любачівського з Риму до Львова. З огляду на досвід І. Раковського як активного працівника служби безпеки на летовищі Нью-Йорку постала думка запросити його у ролі особистого охоронця Кардинала Любачівського під час візитації в містах західної України, але з умовою, що ця праця має бути на гро-

мадській засаді. Він зразу погодився на ці умови й від квітня до лютого наступного року виконував свої обов'язки. Згодом приїхала, також за свої гроші його дружина, яка, до речі, співала у хорі „Думка“. Вона допомагала у різних справах, бо усякої праці було дуже багато.

У 1994 році під час першої Міжнародної конференції по боротьбі із організованою злочинністю І. Раковський у Львові познайомився з полковником міліції Ігорем Цікалом і розповів йому про досвід з Америки. Після цих розмов запросили І. Раковського читати лекції в Академії внутрішніх справ України. Тоді вирішили скликати міжнародну конференцію по боротьбі з наркобізнесом.

Конференція відбулася 16-19 серпня 1994 року. 33 країни світу прислали своїх представників. Матеріали конференції появилися окре-



Св. п. Ігор Раковський. (Фото: архів „Свободи“)

мою книжкою, у якій була висловлена подяка за активну участь в проведенні конференції І. Раковському та мені.

А наступного року відбулися виступи Ансамблю пісні і танцю Міністерства внутрішніх справ України України у США під керівництвом підполковника Романа Черепачи. 76 співаків, музикантів, танцюристів з успіхом виступили у Нью-Йорку, Філадельфії, Чикаго, Дітроїті та інших містах. Ансамбль три ночі ночував і харчувався на Союзівці, де також дав концерт.

Я подав тільки шість проектів, у яких брав участь І. Раковський і до яких я був причетний. Не жалувал сил І. Раковський – воєк, добрий християнин, патріот, суспільно-громадський діяч, любитель української пісні.

Нехай чужа земля буде йому легкою, а пам'ять про нього – вічною!

Володимир Луців,  
Лондон



Ігор Раковський супроводжує Верховного архієпископа Української Греко-Католицької Церкви Мирослава-Івана Любачівського. (Фото: архів „Свободи“)



**Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!**  
Інтернет: [www.sumafcu.org](http://www.sumafcu.org)

## Головне Бюро

125 Corporate Blvd  
Yonkers, New York 10701  
Tel: 914-220-4900  
Fax: 914-220-4090  
1-888-644-SUMA  
E-mail: [memberservice@sumafcu.org](mailto:memberservice@sumafcu.org)

## Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave  
Yonkers, NY 10703  
Tel: 914-220-4900  
Fax: 914-965-1936  
E-mail: [palisade@sumafcu.org](mailto:palisade@sumafcu.org)

## Філія в Спрінг Валі

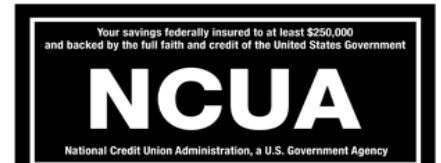
16 Twin Ave  
Spring Valley, NY 10977  
Tel: 845-356-0087  
Fax: 845-356-5335  
E-mail: [springvalley@sumafcu.org](mailto:springvalley@sumafcu.org)

## Філія в Стамфордді

39 Clovelly Road  
Stamford, CT 06902  
Tel: 203-969-0498  
Fax: 203-316-8246  
E-mail: [stamford@sumafcu.org](mailto:stamford@sumafcu.org)

## Філія в Нью-Гейвен

555 George St.  
New Haven, CT 06511  
Tel: 203-785-8805  
Fax: 203-785-8677  
E-mail: [newhaven@sumafcu.org](mailto:newhaven@sumafcu.org)



**Настало літо! Не пропустіть!**  
**Ще не запізно інвестувати у нерухомість!**

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також!  
Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску  
(Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

**Незмінні ставки:** на 10 років – **3.00%**;  
15 років – **3.25%**; 30 років – **4.00%**

**Плаваючі ставки:** на 30 років з періодом 3 роки – **2.50%**;  
5 років – **2.75%**; 7 років – **3.25%**





**ОКСАНА СТАНЬКО**  
Ліцензований продавець  
Страховання Життя  
**OKSANA STANKO**  
Licensed Life Insurance Agent  
Ukrainian National Assn., Inc.  
32 Peachtree Rd.  
Basking Ridge, NJ 07920  
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

**ЕВГЕН**  
**ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**  
2-ий Заступник президента  
Ліцензований Продавець  
Страховання Життя  
Ukrainian National Assn., Inc.  
5 Stable Lane, Flemington, NJ 08822  
Tel/ Fax: 908-7822-5451  
e-mail: eugenemaria@comcast.net

**ЮРІЙ Б. КОРДУБА**  
Адвокат  
Emphasis on Real Estate, Wills,  
Trusts and Elder Law  
Ward Witty Drive, P.O. Box 249, Montville, NJ 07045  
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Пошукуємо україномовну жінку до опіки малої дитини в околиці Шаррага, NY. Праця від понеділка до п'ятниці без проживання. Тел. 646-734-1244. Галина

**Щоб розмістити рекламу у „Свободі“,  
телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040**

**DNIPRO LLC.**  
• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни  
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки  
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.  
ROSELLE, NJ      CLIFTON, NJ      PHILADELPHIA, PA  
645 W. 1st Ave.      565 Clifton Ave      1916 Welsh Rd., Unit 3  
Tel.: (908) 241-2190      Tel.: (973) 916-1543      Tel.: (215) 969-4986  
(888) 336-4776           (215) 728-6040

**Інтенсивні Курси Англійської Мови**  
Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва  
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL  
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac  
“English through the Arts” - Центр Діяльності  
**Spanish-American Institute**  
служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.  
**215 West 43 Street, Times Square, NY 10036**  
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922  
Info@sai2000.org • www.sai2000.org  
SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub  
*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.  
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

**2200 Route 10 West, Suite 109**  
**Parsippany, NJ 07054**  
**(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899**

**ROXOLANA**  
INTERNATIONAL TRADE, LTD  
e-mail: roxolanald@roxolana.com  
web: www.roxolana.com

**ПАКУНКИ В УКРАЇНУ**  
МОРЕМ • АВІА  
Вага від 10 до 150 фунтів \*

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

**ROXOLANA Travel**

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

**ROXOLANA Money Service**

**ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:**

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.  
\* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

**ЗАМОВЛЯЙТЕ**  
Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога  
**вміст пакунка:**  
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,  
оля - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саями - 3 ф.,  
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,  
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.  
Ціна \$99 за 51 ф.

**1-888-PAKUNOK (725-8665)**

## Будьмо пильні...

(Закінчення зі стор. 2)

цієї „держави в державі“: її собача відданість партії втратила вагу, критерієм успіху стали гроші, збагачення – те, чого чекісти не вмели. На час з'яви В. Путіна в Кремлі російська економіка з її найперспективнішими підприємствами вже перебувала у вмілих руках олігархів. Значне їх число були євреями – згадаймо хоч би талановитих менеджерів Михайла Ходорковського чи Бориса Березовського, і ця обставина особливо пригнічувала кагебістську „державу“, яка в часи СРСР запекло боролася з „міжнародним сіонізмом“.

В. Путін радикально змінив ситуацію, судами і тюрмами підім'явши олігархію і повернувши вирішальний у країні вплив своїй рідній кагебістській стихії. Д-р Ольга Криштановська, відомий російський соціолог, пише, що в сучасних політичних і комерційних структурах Росії кількість людей, пов'язаних з органами безпеки, становить 78 відс.

Та В. Путінові страшно не поталанило. Вже дуже близький до втілення амбітний його намір перетворити Росію на енергетичну наддержаву неочікувано зазнав фіяско: Європа й Америка знайшли шляхи до енергетичної незалежності, ціни на енергоносії різко впали, ріка нафтодоларів у Росію катастрофічно зміліла. Сповільнення в економіці неминуче веде Росію до ще гостріших соціальних проблем, ніж ті традиційні, котрі її й не полишали, пов'язані з постійним зменшенням її населення – з п'янтвом, з негативною екологією, з наступом азійського мусульманства. Вже сьогодні 20 млн. росіян ледве зводять кінці з кінцями на місячну платню до 100 євро, третина будівель країни – в антисанітарійному стані, тривалість життя чоловіків – 59 років. Понад 2 млн. дітей шкільного віку не мають змоги відвідувати школи.

При цьому всьому Росія як держава зовсім не орієнтована на економічний і культурний розвиток суспільства. Не випадково стрижнем її сьогоденного мнимого „відродження“ є „велика вітчизняна війна“ і „велика перемога“. Це ніщо інше, як мимовільне визнання, що, окрім війни і насильства, ця держава ні на що більше не придатна.

Молодий британський дослідник Олівер Балоґ, декілька років проживши в Росії, пише: „Росія не має в запасі навіть 20 років. Коли генерація Путіна відійде і настане черга нової, ця остання матиме справу з жахливою спадщиною, і завдання перед нею стоятимуть неймовірно складні“.

В. Путін, цей псевдоінтелігент з

одновимірним кагебістським світоглядом, даремно втрачає час, „рятуючи“ Росію поновним підпорядкуванням її колишніх „колоній“. Можливо, для росіян Митний союз, Евразійський економічний союз і мав би рятівний сенс – як ринок для російських товарів і нові місця праці – якби ж не викликав опору в тих народів, що вже вповні скуштували імперської зверхності Москви. Прямо їх не можна підкорити.

Навіть національно байдужий режим В. Януковича опирається цьому. А часу справді нема: в листопаді Україна може бодай однією ногою ступити на поріг спільного європейського дому. Тому треба діяти швидко і водночас двома перевіреними імперським досвідом методами.

Перша – викликати враження, нібито до Москви тяжіє велика, ледь не більша, частина українців. Цю функцію виконують „регіонали“ у Верховній Раді, яких вособлює відвертий ворог України Вадим Колесніченко, і майже всі міністри, взірцем антиукраїнства яких служить Міністер освіти Дмитро Табачник. А „широку громадськість“ представляє провідник проросійського „Вибору України“ Віктор Медведчук.

Тільки чомусь і цього всього замало. Тому що свідомі українці добре знають, хто є хто в Україні. І тут В. Путін зі своїми десятками тисяч агентів з легкою душею покладається на добре йому відомі засоби невидимої війни проти незалежної України. Мета – беззастережно скомпрометувати Україну перед рештою світу, щоб її наближення до Європи нікого в Європі не тішило.

Зварені на кремлівській пропагандивній кухні антиукраїнські провокації котяться хвиля за хвилю: українці – антисеміти, українці – фашисти, на совісті українців – геноцид поляків. І скрізь так очевидно торчать вуха замовників цієї „музики“, що аж смішно. Ось запорізький молодик з проросійської „Слов'янської гвардії“, начепивши на одяг атрибути „Свободи“, роздушує яйце на плечі польського Президента Броніслава Коморовського. Ось „українець“ Павло Лапшин заарештований в Лондоні за антимульманський тероризм. Ось „українець“ Михайла Ритікова з Одеси розшукують як гакера, котрий обікрав низку американських банків. Ось „українець“ Рашида заарештували в Єгипті як „сирійського моджахеда“...

До листопада, до дня вільноської зустрічі „Східного партнерства“ ЄС, станемо свідками ще й не такого. Не біймося, чи витримає Україна. Питання в тому, чи довго на цьому сатанинському шляху самознищення витримає Росія...

**LVIV EXPRESS**  
**PARCEL SERVICES**

**111 East Elizabeth Ave. Linden, New Jersey 07036 (908) 925-0717**

**PACKAGES TO UKRAINE**  
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

<b>МОРЕМ</b> мінімум 10 фунтів	<b>ЛІТАКОМ</b> 2-3 тижні мін. 10 фунтів	<b>ДОЛЯРИ</b> Пересилка і доставка	<b>ЕЛЕКТРОНІКА</b> 220 V
--------------------------------------	--	---	-----------------------------

15 років в бізнесі чесною і добросовісною працею.  
Полагоджуємо митні справи.  
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.  
Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачкії.  
Підбираємо пакки з дому безкоштовно.  
Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.  
**Call Toll Free 1-800-965-7262**





Ділимося сумно-болючою вісткою з друзями й українською громадою, що після невиліковної недуги на 72-му році багатотрудивого життя, 12 серпня 2013 року у Стерлінг Гайтс, штат Мишиген, переставився у Божу вічність муж, батько і брат

**св. п.  
ХРИСТИЯН ШАЛАЙ**

народжений 3 січня 1942 року у Блумбергу, Німеччина.

Похоронні обряди відбулись: 14 серпня була відправлена Панахида, а 15 серпня заупокійна св. Літургія в Українській католицькій церкві Непорочного Зачаття у Гемтремку – Детройт, при численній участі мирян.

Тлінні останки Покійного поховано 17 серпня 2013 року на цвинтарі св. Андрія у С. Баунд-Бруку, штат Нью Джерзі

У глибокому смутку залишились:

- дружина - Осипа
- сини - Християн і Тарас з дружиною Меґан
- сестра - Богданна з мужем Михалом Сидляр
- Ближча і дальша родина тут у діаспорі й в Україні

**ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!**



Ділимося сумною вісткою, що в середу, 14 серпня 2013 року, в Бетезда, Мериленд, відійшла у вічність на 92-му році життя наша найдорожча Мама і Бабуня

**св. п.  
Ніна Крат Черняк**

Народилася 16 листопада 1920 року в Умані в Україні. Вдова св. п. Адріяна Черняка, донька св. п. ген. Михайла та Євдокії Кратів.

В глибокому смутку залишилися:

- Діти: Марко і Ганя Черняк
- Внуки: Адріяна і Марко Мак

**Вічна їй пам'ять! Нехай з Богом спочиває.**

Бажаючих просимо складати пожертви в пам'ять покійної на Ukrainian Historical and Educational Center of New Jersey 135 Davidson Ave., Somerset, NJ 08873; <http://www.ukrhec.org/>

**У ДЕСЯТУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ  
нашого найдорожчого  
МУЖА і БАТЬКА**



**св. п.  
ОЛЕКСАНДРА СКОПА**

котрий відійшов у вічність 3 вересня 2003 р.

в Сан Дієго, Каліфорнія,

просимо друзів згадати Покійного у своїх молитвах.

- Дружина – СОФІЯ
- дочки – ВІРА з чоловіком БОГДАНОМ КНЯГНИЦЬКИМ
- НАДЯ з чоловіком ПЕТРОМ ШЛІХТОЮ

**LYTWYN & LYTWYN**

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS  
Theodore M. Lytwyn, Manager  
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS  
Обслуга ШЦИРА і СЕРДЕЧНА  
Our services are available  
anywhere in New Jersey.  
Також займаємося похоронами  
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку  
і перенесенням тлінних останків  
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME  
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)  
UNION, NJ 07083  
908-964-4222 • 973-375-5555  
[www.unionfuneralhome.com](http://www.unionfuneralhome.com)

**ПЕТРО ЯРЕМА  
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами  
в **BRONX, BROOKLYN,  
NEW YORK** і околицях

**ДАНИЛО БУЗЕТА** – директор  
Родина **ДМИТРИК**

**Peter Jarema Funeral Home, Inc.**  
129 EAST 7th STREET  
NEW YORK, N. Y. 10009  
**(212) 674-2568**

Вже п'ять років тужимо за нашим  
незабутнім мужем, батьком та дідусем.



**св. п.  
інж. Мирослав Троян**

народжений 26 лютого 1926 року,  
відійшов у вічність 7 вересня 2008 року.

Світла пам'ять про нього залишиться в наших серцях назавжди.

Поминальна св. Літургія буде відправлена 7 вересня 2013 року, о 9-й годині ранку в Українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Нью-Гейвен, Кон., а також у родинному місті Троянів у Ходорові, та у Львові, Чикаго, Ілл. і Монреалі, Канада.

Дружина Надія, доньки Дарія, Віра, Христя і Наталка та їхні родини.

У пам'ять покійного, родина складає пожертву на українську католицьку церкву св. Архистратига Михаїла.

**SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC**

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО



**ДАРКО ВОЙТОВИЧ**, власник  
**(908) 647-7221 • (732) 356-1209**

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ  
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ  
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,  
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

**Oblast Memorials**

845-469-4247 E-mail: [oblast@optonline.net](mailto:oblast@optonline.net)

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НУ/НД/СТ/РА  
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ  
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

**Шановні читачі!**

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

**Редакція**



**With a SRNYFCU checking account and  
online banking paying bills is as  
easy as 1, 2, 3!**

- 1. No checks to write**
- 2. No envelopes to lick**
- 3. No stamps to stick**

*Just a click!*

**E-statements too!**

**[www.selfreliancenewyork.org](http://www.selfreliancenewyork.org)**

# SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

**MAIN OFFICE:** 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

**KERHONKSON:**

6329 Route 209  
Kerhonkson, NY 12446  
Tel: 845-626-2938  
Fax: 845 626-8636

**UNIONDALE:**

226 Uniondale Ave  
Uniondale, NY 11553  
Tel: 516-565-2393  
Fax: 516-565-2097

**ASTORIA:**

32-01 31st Ave  
Astoria, NY 11106  
Tel: 718-626-0506  
Fax: 718-626-0458

**LINDENHURST:**

225 N. 4th Street  
Lindenhurst, NY 11757  
Tel: 631 867-5990  
Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed  
by the full faith and credit of the United States government

**NCUA**

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

